12 ՄԱՅԻՍ 1999 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ # 86 (1831)

Ազգ
Azg
armenian daily

Ռուսաստանի կառավարության մոտալուտ հրաժարակա՞ն

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՄՆԱՐՔ: Ինչպես հայտնի դարձավ Ռուսաստանի կառավարական շրջաններից, երկրի նախարարների կաբինետի ներկայիս կազմը մոտ ժամանակներս կարող է հրաժարական տալ: Աղբյուրի տվյալներով, դրա պատճառը ոչ թե կառավարության գործունեության որոշ կողմերի նկատմամբ առկա դժգոհություններն են, այլ նախագահի եւ վարչապետի դիրքորոշումներում գոյություն ունեցող խոր տարաձայնությունները: Երբ պետության ղեկավարը լիովին բացառում է կոմունիստների վերադարձը իշխանության, ապա վարչապետը, աղբյուրի տվյալներով, նման հնարավորություն թույլ է տալիս:

Ռուգովան փոխել է դիրքորոշումը

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չոռնի պապի հետ հանդիպելուց հետո Կոսովոյի դեմոկրատական լիգայի առաջնորդ Ի. Ռուգովան ասել է, թե Խորվաթիայի կամ Մակեդոնիայի պես Կոսովոն եւս պետք է անկախություն ստանա եռամյա անցումային շրջանից հետո: Ընդամենը մի քանի օր առաջ Ռուգովան Հարավսլավիայի կազմում Կոսովոյի ինքնավարության կողմնակից էր:

ԱԶԳ

Հունաստանի նախագահ Կոստանտինոս Ստեփանոպուլոսը ժամանեց Հայաստան

ԱՇԽԵՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Մայիսի 11-ին, ի հեճուկս Հայաստանի միջազգային մեկուսացման վերաբերյալ «գիտական» տեղումների, հասույկ ինքնաթիռով Թբիլիսիից Երեւան ժամանեց Հունաստանի պաշտոնական պատվիրակությունը Հունաստանի Հանրապետության նախագահ Ն. Գ. Կոստանտինոս Ստեփանոպուլոսի գլխավորությամբ: 23 հոգիանոց պատվիրակության կազմում են ԱԳ փոխնախարար Գրիգորիս Նիոտիսը, ազգային էկոնոմիկայի փոխնախարար Ալեքսանդրոս Բալտասը տիկնոջ հետ, Հայաստանում Հունաստանի դեսպան Պանայոտիս Զոգրաֆոսը, նախագահի աշխատակազմի գլխավոր քարտուղար, դեսպան Էմանուել Գիկասը եւ այլ պաշտոնատար անձինք:

Հունաստանի նախագահին «Զվարթնոց» օդանավակայանում դիմավորեցին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը, Հունաստանում Հայաստանի դեսպան Արման Կիրակոսյանը, Երեւանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը, ՀՀ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Միքայել Հարությունյանը, այլ պաշտոնյաներ: «Դիմավորման» պաշտոնական արարողությունից հետո Հունաստանի նախագահից «երկու խոսք» լսելու ակնկալիքով օդանավակայան ժամանած լրագրողները տրն Ստեփանոպուլոսի չափազանց կարճատեւ ճեպազրույցի ընթացքում տեղեկացան, որ հայ եւ հույն ժողովուրդների ավանդական բարեկամությունը շարունակվում է նաեւ այսօր, հույն ժողովուրդը ջերմորեն է վերաբերվում հայ ժողովրդին, եւ որ այս այցելությունը ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերի շուրջ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ զրուցելու լավ հնարավորություն է հունական կողմի համար:

Տես ➧ էջ 2

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻ

Ս. Նահանգների Արեւելյան թեմի միության հանձնախումբը հրաժարական տվեց

Ամերիկայի հայկական եկեղեցու պատմության մեջ շրջադարձային համարվող զարգացումներին որպես արդյունք թեմական միության հիասթափված հանձնախումբը իր հրաժարականն է ներկայացրել առաջնորդական եւ թեմական ժողովին, վերջինիս 97-րդ տարեկան նիստում, որը տեղի է ունեցել Ուոթերվլիթում (Նյու Յորք) ապրիլի 29-ից մայիսի 1-ը:

Ապրիլի 16-ի իր նամակում հանձնախումբը հիասթափություն եւ ցավ է հայտնում, որ անթիլիասական կողմի բացահայտ անգործության հետեւանքով ստիպված է հայտարարել, որ անելիք չունի այլեւս: Ինչպես հայտնի է, Ամերիկայի թեմական եկեղեցին էջմիածնի կաթողիկոսության իրավասությունների շրջանակներում է գործում, մինչդեռ անթիլիասական թեմը՝ Անթիլիասի (Լիբանան) կաթողիկոսության: Հրաժարականն ընդունվել է թեմական ժողովի կողմից, որը միաժամանակ նշել է, որ միասնության համար մղված ջանքերի պատասխանատվությունն այսուհետեւ կստանձնի թեմական խորհուրդը: Հանձնախմբի մոտ 30 տարվա գոյության ընթացքում բազմաթիվ բանակցություններ եւ քննարկումներ են տեղի ունեցել երկու կողմերի միջեւ, որոնց արդյունքում միավորման նախնական սկզբունքները համաձայնեցվել են եւ վավերացվել 1982-ին եւ 1989-ին: Սակայն, ըստ նամակի, անթիլիասական կողմը չի ցանկանում դրանից այն կողմ շարժվել: Շրջանային ժողովները, որոնք նախատեսված էին, անընդհատ հետաձգվել են անթիլիասականների կողմից եւ չեն գումարվել 1997-ի մարտից ի վեր: Հանձնախմբի անդամների ընդհանուր տպավորությամբ, նրանց կողմից իսկական ցանկություն չկա միասնությունը իրականացնելու հարցում: Նամակը ստորագրել են բոլոր անդամները, որոնց թվում են Զարմին Գասպարյանը (նախագահ), հայր Փառեն Ավետիքյանը, հայր Պարեւ Երեցյանը, հայր Տաճատ Դավիթյանը, Էդուարդ Մ. Չաքըյանը, Քրոսբի Կոռկարյանը եւ Հարրի Թերզյանը:

Հանձնախմբի առաջ ելույթ ունենալով, Խաժակ արքեպիսկոպոս Պարսամյանը նշել է, որ 66 տարիների բաժանումի ցավը կրելով, թվում էր, թե ի վերջո հասել է ժամը միասնության, «սակայն մեր հույսերը չիրականացան», ասել է նա, ավելացնելով, որ մյուս կողմի ղեկավարներն այդ հարցի լուծումը թողնում են երկու կաթողիկոսներին, իսկ Արամ կաթողիկոսն իր հերթին ասում է, որ ժողովուրդը պետք է որոշի: Այս քաշքշուկի մեջ ամբողջ 30 տարվա ընթացքում ձեռք բերված արդյունքները քանդում են տրվում: Այնուամենայնիվ, «մեր դռներն ու սրտերը բաց են միասնություն ցանկացողների առաջ», եզրակացրել է նա:

Հիշեցնենք, որ Գարեգին Ա կաթողիկոսի Ս. էջմիածնի Մայր աթոռի գահակալ դառնալու օրերին ոմանք հույսեր էին փայփայում, որ ի վերջո Հայ եկեղեցին կվերամիավորվի, կվերանան թեմական բաժանումները: Անթիլիասի Արամ Ա կաթողիկոսն անընդհատ վկայակոչում է ժողովրդին, մինչդեռ վերջինս միշտ էլ առաջին ցանկացողն է եղել միության: Իրազեկները Անթիլիասի գահակալի նման արտահայտությունները մեկնաբանում են որպես ակնարկ ՀՅ Դաշնակցությանը, որի անմիջական եւ ուղղակի ազդեցության տակ են գտնվում Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունն ու նրան հարող թեմերը:

Օսկանյան-Շտայն հանդիպում Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: 1998 թ. հոկտեմբերին Հայաստանի արտգործնախարարի Իսրայել կատարած այցից հետո այդ երկրի քաղաքական կյանքում եւ Միջինարեւելյան խաղաղության գործընթացում տեղի ունեցած փոփոխությունները ներկայացրեց Իսրայելի արտգործնախարարության գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Շիմոն Շտայնը ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ մայիսի 11-ի հանդիպմանը:

ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչության հաղորդագրության համաձայն, նախարար Օսկանյանն իր հերթին ներկայացրեց վերջին տեղաշարժերը Հայաստանի արտաքին քաղաքական կյանքում ընդհանրապես եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման հարցում մասնավորապես: Նախարարը վերահաստատեց Հայաստանի ձգտումը գտնելու Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի բոլոր կողմերի համար ընդունելի համապարփակ եւ չպարտադրված լուծում: Օսկանյանն ընդգծեց ինչպես եվրոպական կառույցներում ինտեգրացվելու, այնպես էլ Միջին Արեւելքի երկրների հետ համագործակցությունը շարունակելու Հայաստանի հետեւողականությունը:

Կողմերը քննարկեցին տարածաշրջանային անվտանգության մի շարք հարցեր: Այդ առումով Շտայնը բարձր գնահատեց Հայաստանի որդեգրած փոխլրացումային սկզբունքն արտաքին քաղաքականության մեջ:

Նախարար Օսկանյանը եւ գլխավոր քարտուղարի տեղակալ Շտայնն ընդգծեցին հայ-իսրայելական երկկողմ հարաբերությունների խորացման անհրաժեշտությունն ու երկուստեք շահագրգռությունը, նշեցին տնտեսական ու մշակութային ոլորտներում դրանց զարգացման հնարավորությունները:

Շիմոն Շտայնի գլխավորած պատվիրակությունում, որը Հայաստանում է գտնվում քաղաքական խորհրդակցությունների անցկացման նպատակով, ընդգրկված են նաեւ Իսրայելի ԱԳՆ ԱՊՀ երկրների վարչության պետ Ցվիքել Մեւորոմը, Արաբական երկրների վարչության պետ Ահարոն Յաառը եւ Հայաստանում Իսրայելի դեսպան Էհուդ Էյտամը (նստավայրը Թբիլիսի):

Հարավսլավական բանակի գործողությունները Կոսովոյում ավարտված են

ԲԵԼԳՐԱԴ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սկսվել է Կոսովոյի տարածքից զինվորական եւ ոստիկանական կազմավորումների մի մասի ետ քաշումը, հաղորդում է հարավսլավական բանակի գերագույն գլխավոր հրամանատարի ռազմակայանը: Ինչպես նշվում է հաղորդագրության մեջ, որոշումն ընդունվել է այն կապակցությամբ, որ հարավսլավական բանակի մարտական գործողությունները ընդդեմ Կոսովոյի ազատագրության բանակի ավարտված են: Այն բանից հետո, երբ պայմանավորվածություն ձեռք կբերվի ՄԱԿ-ի հետ այդ կազմակերպության առաքելություն Կոսովո եւ Մետոխիա ուղարկելու մասին, եւ դրանով իսկ կվերանա արտաքին սպառնալիքը Հարավսլավիայի տարածքային ամբողջականության հանդեպ, հարավսլավական զորքերի քանակը երկրամասում կհասցվի մինչպատերազմյան մակարդակին, ասվում է հաղորդագրության մեջ:

Սակայն, Մեծ Բրիտանիայի արտաքին գործերի նախարար Ռոբին Կուկը հայտարարել է, որ Կոսովոյից սերբական զորքերի մասնակի դուրսբերումը «անբավարար» է ՆԱՏՕ-ի ռմբակոծությունները Հարավսլավիայի դեմ դադարեցնելու համար: Ըստ նախարարի, Բելգրադի քայլը իրենից «կիսամիջոց» է ներկայացնում: Այն չի կարող փոխարինել ՆԱՏՕ-ի պահանջների ամբողջ փաթեթին, եւ դա «անբավարար» է ռմբակոծությունները դադարեցնելու համար, նշել է Կուկը:

Մինչդեռ ՆԱՏՕ-ի ներկայացուցիչները հայտարարել են, որ ի հեճուկս Բելգրադի տեղումների, Կոսովոյից սերբական ուժերի մասնակի դուրսբերման ոչ մի նշան չկա:

ԹԵՔԵՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Ցավեր, որոնք վաղուց ի վեր կուտակվել էին

ՀՌԱԿ-ի հանդիպումը մտավորականության ներկայացուցիչների հետ

ԱՆՈՒՇ ԹԱԹՈՒՅԱՆ

Երեկ Թեքեյան կենտրոնում կայացավ ՀՌԱԿ ատենապետի եւ վարչության մյուս անդամների հանդիպումը մտավորականության ներկայացուցիչների հետ: Եկել էին հայ մշակույթի մի շարք ճանաչված գործիչներ, ստեղծագործական միությունների ներկայացուցիչներ, որոնք ատենապետից տեղեկացան, որ մտավորականության եւ կուսակցության միջեւ վերջին հանդիպումը տեղի էր ունեցել գրեթե երկու ամիս առաջ, երբ նույն դահլիճում, ստեղծագործական միությունների նախագահների հետ, մշակութային այլեւայլ հարցեր էին քննարկվել: Պրն Միրզախանյանն ընդգծեց, որ կուսակցությունը միշտ էլ սերտ համագործակցությամբ է առնչվել արվեստագետների հետ, ինչի ակունքներից մեկն էլ ՌԱԿ առաջին ատենապետ Վահան Թեքեյանի բանաստեղծ եւ բարձր կարգի մտավորական լինելն է: Ավանդույթներին հավասարիմ կուսակցությունն այժմ էլ մեծ տեղ է հատկացնում մշակույթին:

Հանդիպման ընթացքում, սակայն, շոշափվեցին ոչ միայն մշակութային թեմաներ. չափազանց մեծ էր հյուրերի դժգոհությունը տիրող իրավիճակից, որտեղ լոկ մշակույթով սահմանափակվեին:

Տես ➧ էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

Հայաստանը պնդում է «ընդհանուր պետություն» սկզբունքի էության պահպանումը

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հավանական է, որ ընթացիկ ամսվա վերջին՝ մայիսի 27-28-ը, անդրկովկասյան տարածաշրջան կայցելի ԵԱՀԿ գործող նախագահ Կնուտ Վոլլեբեկը: Այցից հետո վերջինս ԵԱՀԿ-ին զեկույց կներկայացնի այցի արդյունքների մասին, եւ կորոշվեն եռանախագահների ներկայացուցիչների այցի ժամկետները: Այս մասին «Նոյյան տապանի» թղթակցի հետ հարցազրույցում հայտնեց ՀՀ ԱԳՆ մամուլի քարտուղար Արա Պապյանը: Հիշեցնենք, որ գործող նախագահի ավելի շուտ նախատեսված այցը տարածաշրջան հետաձգվել էր Բալկաններում իրավիճակի կտրուկ սրման պատճառով:

Ղարաբաղյան հակամարտության գոտում 5-ամյա հրադադարը մամուլի քարտուղարն ինքնին դրական գնահատեց, որովհետեւ «թեեւ սա վերջնական խաղաղություն չէ, սակայն պատերազմ էլ չէ, որը հնարավորություն է տալիս կողմերին ավելի սթափ եւ ավելի հանգիստ բանակցություններ վարել եւ չկորցնել այդ բանակցությունները վերջնական հաջողությամբ պսակելու, այսինքն խաղաղության պայմանագիր կնքելու հույսը»: Հրադադարի շնորհիվ «անցած 5 տարվա ընթացքում, վստահ եմ, հարյուրավոր մարդկային կյանքեր փրկվեցին երկու կողմից»: Եղան նաեւ որոշակի առաջընթաց քայլեր, մասնավորապես, հակամարտության կողմերը, ինչպես նաեւ բոլոր շահագրգիռ երկրները՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները եւ մյուս անդամ երկրները, ավելի հստակ պատկերացրին իրավիճակը:

Արա Պապյանը նշեց, որ ճիշտ է, այդ ընթացքում եղել են հրադադարի որոշ խախտումներ, սակայն, ամեն դեպքում, դրանք չեն վերածվել ավելի մեծածավալ ընդհարման: Ըստ մամուլի քարտուղարի, հրադադարը պահպանվեց, նախ, շնորհիվ այն ըմբռնման, որ զուտ ռազմական ճանապարհով հարցը չի լուծվի: Երկրորդ, հրադադարը պահպանվեց շնորհիվ տարածաշրջանում ռազմական ուժի հավասարակշռության պահպանման. տարածաշրջանում չկա մի գերակշռող ուժ, որը կարող է ջախջախիչ հարված հասցնել հակառակորդ կողմին եւ ունենալ վերջնական հաղթանակ:

Այդ իսկ պատճառով, ինչպես նշեց մամուլի քարտուղարը, Հայաստանը մշտապես դատապարտել է տարածաշրջանում հավասարակշռությունը խախտելուն ուղղված Ադրբեջանի քաղաքականությունը: Հայաստանը դատապարտել է նաեւ իր տարածքում այլ երկրների կամ ՆԱՏՕ-ի ռազմակայան տեղակայելու Ադրբեջանի ձգտումը, ինչը կարող է խախտել հավասարակշռությունը: Իսկ նման խախտումը արդեն կլինի ոչ միայն Հայաստան-Ադրբեջան հավասարակշռության մեջ, այլեւ կունենա շատ ավելի լայն ընդգրկում եւ հղի կլինի շատ ավելի մեծ բացասական հետեւանքներով:

Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի վերջին առաջարկի կապակցությամբ պրն Պապյանը հույս հայտնեց, որ որեւէ շեղում «ընդհանուր պետության» սկզբունքից չի լինի: Չբացառելով այդ սկզբունքի զուտ անվանական փոփոխությունը, ԱԳՆ մամուլի քարտուղարն ընդգծեց, որ Հայաստանը դրան դեմ չէ, սակայն նախկինի պես պնդում է սկզբունքի էության պահպանման վրա. «Սա առավելագույն զիջումն է, որին Հայաստանը եւ Ղարաբաղը պատրաստ են գնալու, սրանից ներքեւ միայն ինքնավարությունն է, իսկ ինքնավարություն Ղարաբաղն ուներ մինչեւ 1988 թ., եւ այդ 75 տարվա դառը փորձը հույս չի ներշնչում», ընդգծեց նա: Արա Պապյանը նշեց, որ ի տարբերություն եվրոպական չափանիշներով ինքնավարության, որտեղ իսկապես հնարավոր է պահպանել եւ մարդու, եւ ժողովրդի իրավունքները, «Ադրբեջանում ինքնավարությունը բոլորովին այլ բան է»:

Մերժելով «ընդհանուր պետության» սկզբունքը, Ադրբեջանը դրանով իսկ մերժում է ընդհանրապես փոխզիջումով ելք գտնելու սկզբունքը, շեշտեց Արա Պապյանը, եւ սա է, որ պետք է անհանգստացնի Մինսկի խմբին»:

ԱԳՆ մամուլի քարտուղարը հավաստեց Հայաստանի խաղաղության հասնելու ձգտումը, որն ապացուցվել է նաեւ գործնականում: Ըստ Արա Պապյանի, Մինսկի խմբի համանախագահների վերջին առաջարկի օգտին հանդես գալն ինքնին դրական եւ կառուցողական դիրքորոշման դրսեւորում է: «Մենք ընդունում ենք մի տարբերակ, որն ապահովում է ավելի բարձր կարգավիճակ, քան ինքնավարությունը Ղարաբաղին, բայց միեւնույն ժամանակ չի ձեւակերպվում որպես անկախություն, այլ ընդհանուր պետություն, որն ապահովվում է Ղարաբաղի լիարժեք եւ լիիրավ գոյությունը առանց ենթարկվելու Բաքվի կենտրոնական իշխանություններին»:

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Մայիսի 13-15-ը տեղի կունենա Գերագույն հոգեւոր խորհրդի ընդլայնված նիստ

Մայիսի 13-15-ը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Ամենայն հայոց Գարեգին Առաջին կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ եւ Երուսաղեմի պատրիարք Տ. Թորգոմ արք. Մանուկյանի, Թուրքիո հայոց պատրիարք Տ. Մեսրոպ արք. Մութաֆյանի ատենապետությամբ տեղի կունենա Գերագույն հոգեւոր խորհրդի ընդլայնված նիստը:

Նիստին մասնակցելու նպատակով արդեն Մայր աթոռ են ժամանել հայոց պատրիարքները:

Ժողովի ընթացքում կլսվի զեկույց՝ 1998 թ. օգոստոսից մինչեւ այս տարվա մարտ ժամանակահատվածում Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի գործունեության մասին: Եռօրյա նիստերի ընթացքում կքննարկվեն եկեղեցու կանոնադրության, Հռոմեական կաթոլիկ եկեղեցու պետ Նորին սրբություն Հովհաննես-Պողոս Բ պապի Հայաստան կատարելիք այցելության, միջեկեղեցական հարաբերությունների, «Հայաստան-Սփյուռք» համահայկական խորհրդաժողովի, Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակի տոնակատարությունների հետ կապված հարցեր:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԴԻՒԱՆ, ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Ցավեր, որոնք վաղուց ի վեր կուտակվել էին

Սկիզբը էջ 1

Նախման հարց ու պատասխանի ծավալումը՝ ատենապետն անդրադարձավ բազմաթիվ մտահոգիչ խնդիրների, որոնց թվում՝ արվեստագետների մեծ չափերի հասնող արտագաղթը, անցյալում հիանալի ավանդույթներ ունեցող հայ կինոյի ներկայիս վիճակը, կրթական համակարգում տեղ գտած անորոշությունները: Վերջինին ատենապետը հատուկ ուշադրություն դարձրեց. «Եթե կառավարությունն ի վիճակի չէ ֆինանսավորելու իր պետական բուհերը, ապա թող կրճատի դրանց թիվը՝ չխառնելով պետպատվերի ու վճարովի համակարգերը»: Նույնը ասվեց եւ առողջապահության վերաբերյալ: Հիմնարկությունները պիտի գործեն երեք անխառն համակարգերով՝ բյուջետային, պետական ու մասնավոր: Այնուհետեւ քննարկվեցին հայրենիք-սփյուռք հարաբերությունները. նշվեց, որ սփյուռքի հետ կապերի կոմիտեն վերացնելով՝ կառավարությունը պիտի փոխարինող որեւէ կառույց ստեղծեր, ինչը չարվեց, այնինչ այդ հարաբերությունների ճիշտ զարգացմանը մեծապես կնպաստեր նման՝ ոչ կառավարական, բայց պետության կողմից հովանավորվող միջնորդ օղակը:

Արձակագիր Անահիտ Սահինյանը մտահոգություն հայտնեց ԱԺ ծգտող քրեական կամ պարզապես վարկաբեկված տարրերի՝ հաջողության հասնելու հավանականության վերաբերյալ: Այս կապակցությամբ պրն Միրզախանյանն ասաց, որ խորհրդարան մուտք գործելու դեպքում իրենց առաջին առաջարկներից է լինելու պատգամավորական անձեռնմխելիության օրենքի վերացումը:

Հանկարծական մի պոռթկումով կրակոտ ելույթ ունեցավ գրականագետ, ակադեմիկոս Լեւոն Հախվերդյանը: Այն ամենը, ինչը կարող էր կուտակված լինել եւ կուտակվել էր հայ մտավորականի սրտում, պայթեց այդ ելույթում: Արեւմտյան քաղաքակրթության թափոններից ընդօրինակված ժամանակակից շոուների անորակ պտուղներից, որոնք անդեմ են դարձրել մի ողջ երիտասարդություն, մինչեւ անգործության մատնված լեզվի պետական տեսչության ֆենոմենը. ամենը նշվեց եւ ներկաների հավանությանն արժանացավ: Լրատվամիջոցներում տեղ գտած կիսագրագետ հայերենի, լեզվական ու ոճական բազմաթիվ անպատշաճ թերությունների առնչությամբ հասկապես երկար խոսվեց:

Հարցերը վերաբերում էին բոլոր ոլորտներին՝ տնտեսությանը, կրոնին, քաղաքականությանը եւ այլն, սակայն եզրակացությունը մեկն էր՝ միջոցներ գտնել մեր մշակույթը նախկին փառքին վերադարձնելու, եւ պայքարի ուղիներ փնտրելով՝ մտավորականներով միավորվելու Թեքեյան մշակութային միության հովանու ներքո:

Հունաստանի նախագահի...

Սկիզբը էջ 1

Օդանավակայանի պաշտոնական պատվիրակությունների սրահում տեղի ունեցավ երկու նախագահների առանձնազրույցը, որից հետո պատվիրակությունը մեկնեց ՀՀ կառավարության ընդունելությունների տուն: Երեկ պատվիրակությունն այցելեց Մատենադարան, այսօր կհանդիպի Հայաստանի հունական համայնքի ներկայացուցիչներին: Այնուհետեւ պրն Ստեֆանոպուլոսը ՀՀ նախագահի նստավայրում կհանդիպի նախագահ Քոչարյանին, տեղի կունենան հայ-հունական բանակցություններ, համատեղ փաստաթղթերի ստորագրումից հետո համատեղ մամուլի ասուլիս: Ավելի ուշ Հունաստանի պատվիրակությունը կայցելի Հայոց ցեղասպանության թանգարան, ծաղկեպսակ կդնի Ցեղասպանության զոհերի հուշարձանին, որից հետո կհանդիպի ՀՀ ԱԺ նախագահ Խոսրով Հարությունյանի, ԱԺ փոխնախագահների եւ մշտական հանձնաժողովների նախագահների, կուսակցական խմբակցությունների ներկայացուցիչների հետ: Երեկոյան ՀՀ նախագահի կողմից պրն Ստեֆանոպուլոսի պատվին կտրվի պաշտոնական ճաշկերույթ:

Այցի վերջին (երրորդ) օրը՝ մայիսի 13-ին, հունական պատվիրակությունը կայցելի Երեւանի պետհամալսարան, ուր տեղի կունենա հունական սրահի բացման արարողությունը, կմեկնի Էջմիածին, որտեղ կհանդիպի Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ին, կծանոթանա Մայր տաճարին եւ Գանձատանը: Ժամը 17-ին, «Զվարթնոց» օդանավակայանում երկու նախագահների «եզրափակիչ» զրույցից հետո հունական պատվիրակությունը կվերադառնա հայրենիք:

Նախարարը շարունակում է ծանոթանալ մարզային առողջապահության քնջուկներին

Առողջապահության նախարարությունը Հայաստանում «մոլեգնող» նախընտրական կրքերի թվում էլ պահպանում է լրագրողներին կլոր սեղանի շուրջ հավաքելու ավանդույթը: Երեկվա «կլոր սեղանի» ընթացքում նախարարի եւ աշխատակազմի մարզային այցելությունների շրջանակում իրականացված նախավերջին՝ Շիրակի մարզ կատարած այցի մասին յուրատեսակ հաշվետվությամբ հանդես եկավ մարզային առողջապահության հարցերով նախարարի խորհրդական Հ. Ավագյանը՝ մարզում առկա առողջապահական, մասնավորապես շենքային խնդիրների մի ամբողջ շարք ներկայացնելով: Արթիկում, Ախուրյանում, Գյումրիում պոլիկլինիկաների վիճակը տխուր է, մինչդեռ միջազգային կազմակերպությունների միջոցներով կառուցված առանձին բժշկական կենտրոններ բավական լավ վիճակում են: Ծայրահեղ անբարենպաստ պայմաններում են Գյումրիի նյարդահոգեբանական դիսպանսերը, ստոմատոլոգիական կայանը, բարելավման կարիք ունի ուռուցքաբանության դիսպանսերը: Այցի արդյունքներն ամփոփելով, նախարարությունը, պրն Ավագյանի հավաստմամբ, կփորձի լուծումներ գտնել իրավիճակը մեղմելու համար. ենթադրվում է, օրինակ, որ մարզային առողջապահությունը կհանձնվի Գյումրիի երկաթգծի հիվանդանոցը, Արթիկի անգործության մատնված «Արթիկտուֆի» վարչական շենքը:

Նախարարն այցելել է 44 առողջապահական հիմնարկ, որոնցից մեկի՝ Աշոցքի հիվանդանոցի շուրջ ծագած թյուրիմացության մանրամասները ներկայացրեց նախարարի խորհրդականը՝ ի պատասխան «Իրավունքում» հրապարակված հոդվածի, որի համաձայն նախարարը, պաշտոնական «չընդունելությունից» վիրավորված, չի հանդիպել Աշոցքի հիվանդանոցի կոլեկտիվին: Նախարարը պետք է դիմավորեր առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության ներկայացուցչին, եւ Աշոցքի հիվանդանոց այցելելու համար ընդամենը մեկ ժամ ուներ, ուստի նախընտրել է սահմանափակվել հիվանդանոցի գլխավոր բժշկի հետ հանդիպումով՝ հետագայում այցելությունը կրկնելու մտադրությամբ: Աշոցքի հիվանդանոցն, ի դեպ, նշանավոր է այնքանով, որքանով կառուցվել եւ այժմ էլ ֆինանսավորվում է Վատիկանի կողմից եւ նախատեսված է Հռոմի պապի հայաստանյան այցելության երթուղում: Հիվանդանոցի վարչական խորհրդի ներկայացուցիչ հայր Մարիոն, որ նախարարությունում գործ ուներ եւ «պատահաբար» ներկա էր կլոր սեղանին, հավաստեց, որ տեղի ունեցածն ընդամենը թյուրիմացություն էր, եւ առողջապահության նախարարության ու հիվանդանոցի կապերը բարեկամական են: Մայիսի 29-ին Գեղարքունիքի կատարելիք այցով նախարարի մարզային այցելությունների շարքը կամբողջանա:

Լրագրողների հարցերին պատասխանեցին հակահամաճարակային վարչության բաժնի վարիչ Ա. Վանյանը, առողջապահության ապահովվածության գլխավոր վարչության պետ Թաթուլ Հակոբյանը: Պրն Հակոբյանը, մասնավորապես, պատասխանեց ինսուլինի դեղամիջոցների «քաղցի», մարդասիրական ուղիներով ներկրվող դեղորայքի բաշխմանը վերաբերող հարցերին՝ հավաստիացնելով, որ ազգային առողջապահության ինստիտուտի նոր պարբերականը՝ «Առողջապահական լրատուն», պատրաստվում է հրապարակել այդ դեղորայքի «ելումուտին» առնչվող տեղեկատվությունը: Տեղեկացնենք, որ մարդասիրական օգնության վերջին երկու չվերթերով Հայաստան է ներկրվել 1 մլն 300 հազար եւ 2 մլն 154 հազար դոլարի դեղորայք, որը կիրացվի միջազգային UMCOR կազմակերպության հետ համատեղ:

Լ. Փ.

150 հազար դոլարի տեխնիկա՝ բնապահպանության նախարարությանը

Երեկ բնապահպանության նախարարությունում պայմանագիր կնքվեց Ճապոնիայի միջազգային համագործակցության գործակալության, բուսաբանության ինստիտուտի եւ բնապահպանության նախարարության միջեւ: Ըստ պայմանագրի Ջայկա միջազգային գործակալությունը 150 հազար դոլարի տեխնիկա կտրամադրում Հայաստանին՝ բնապահպանության բնագավառում օժանդակություն ցույց տալու համար: Տեխնիկայի մի մասը տրվելու է բնապահպանության նախարարության կենսառեսուրսների վարչությանը, մյուս մասը՝ բուսաբանության ինստիտուտին, որը հնարավորություն կստա վերահրատարակել Հայաստանի բուսաշխարհի Կարմիր գիրքը:

ԼԻԼԻԹ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Ը տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ /հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն /562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN /phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Օրվա տերը ընտրողն է»

Չհաղթահարված վախի մթնոլորտում դիտորդական խմբերը դժվարությամբ են ձեւավորվում

Կանանց հանրապետական խորհուրդը եւ Կին ընտրողների լիգան տեղական դիտորդի կարգավիճակ ստանալուց հետո նախաձեռնեցին «Կանայք եւ ընտրությունները» թեմայով սեմինարների շարք հանրապետությունում: Նրանց այս ծրագիրը հավանության արժանացավ ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի կողմից եւ ներառվեց վերջինիս նույն նպատակը հետապնդող «Մասնակցային ժողովրդավարությանը եւ լավ կառավարմանը» ծրագրի մեջ: «Մենք գտնում ենք, որ կանայք ավելի հոգատար են եւ քաղաքական ասպարեզից դուրս մղված, դրա համար էլ որոշել ենք առանձնահատուկ աշխատել կանանց ակտիվ զանգվածի հետ, որպեսզի ստեղծենք ակտիվացման ալիք: Նպատակ ունենք հեղինակավոր կանանց միջոցով մեր տեսակետները հասցնել ընտրողներին», հարցազրույցի ժամանակ հայտնեց Կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը:

– Տիկին Հակոբյան, ծրագրի իրագործման նպատակով Դուք շրջեցիք հանրապետության գրեթե ողջ տարածքում, ինչպիսի՞ն է Ձեր տպավորությունը ընտրողներից:

– Մեր սկզբունքի համաձայն, սեմինարները կազմակերպում էինք ոչ թե մայրաքաղաքում կամ մարզկենտրոններում, այլ երկրորդական քաղաքներում: Հանդիպման սկզբում միայն օտարացած աչքեր ես տեսնում: Պետք է այնքան ուժ ներդնես, մինչեւ կարողանաս ժողովրդի այդ օտարացումը հաղթահարես նրան բացատրելով, որ, այո, աղքատ ենք, դժգոհ ենք իշխանություններից, բայց այլ ճանապարհ չկա: Միայն ընտրություններով կարող ենք ինչ-որ բանի հասնել: Ինձ դուր է գալիս, որ մի կողմից նրանք հուսահատված են, մյուս կողմից՝ հավատալու ցանկություն ունեն:

Ինձ թվում է, որ մամուլում մի կարեւոր բացթողում կա: Ընտրությունները ավելի շատ մեկնաբանվում են իշխանությունների, կուսակցությունների տեսանկյունից եւ ավելի քիչ՝ ժողովրդի, քաղաքացու, ընտրողի տեսանկյունից: Քաղաքացիական չեզոքության տեսակետը պետք է ներկայացնել: Ժողովուրդը եւ քաղաքական ուժերը կարող են տանուլ տալ, եթե զուտ չլինեն եւ եթե հին ձեռագրով աշխատեն միմյանց սեւացնել, միմյանց նկատմամբ ատելություն սերմանել, որի միտումն արդեն կա: Իսկ ժողովուրդը հոգնել է դրանից: «Եթե ասելիք ունեն, թող իրենց ծրագիրը ներկայացնեն, կարեւոր հարցերի լուծումը թող տան», սա է ընտրողի տրամադրությունը: «Ոչ մի քաղաքական ուժի չեն հավատում, թե կարող է ժողովրդին անդունդից դուրս բերել: Մեծագույն վիրավորանք կա ընտրակաշառքի հանդեպ: Այդ մասին բացահայտ էին խոսում: Չեմ ընդունում նաեւ այն տեսակետը, երբ ասում են վերցրեք, բայց մեր խղճի համաձայն քվեարկեք: Մամուլը պետք է հասարակական պատասխանատվության մթնոլորտ ձեւավորի ընտրակաշառքի նկատմամբ:

Չպետք է զլանալ եւ նորից ու նորից մարդկանց պետք է բացատրել, որ խորհրդարանն ուժեղ մարդկանց տեղ չէ: Ամենախայտառակ բանը, որ չարեց այս խորհրդարանը պատգամավորական անձեռնմխելիության պահպանումն էր: Ձեռներեցների ձգտումը դեպի խորհրդարան միայն դրանով է պայմանավորված, սակայն չպետք է թույլ տալ, որ ով կարող է ուժով մտնի խորհրդարան:

– Ձեր կազմակերպությունը տեղական դիտորդի կարգավիճակ է ստացել եւ մարզերում շրջագայելով նպատակ ունեք նաեւ դիտորդական խմբեր ձեւավորել: Հեշտությա՞մբ են ընդգրկվում դիտորդական խմբում:

– Ես համաձայն չեմ մեր ղեկավարների հետ, որոնք ասում են Հայաստանում այսօր վախի մթնոլորտ չկա: Հասարակությունը խիստ քաղաքականացված է, մասնատված, եւ մարդիկ վախենում են իրար հետ զրուցելուց անգամ, եթե տարբեր ուժերի ներկայացուցիչներ են: Վախը հաղթահարված չէ, շատ մարզերում դիտորդություն կազմակերպելու դժվարություն կա: Մենք որոշել էինք 1600 դիտորդ ունենալ եւ, կարծում էինք, մի շաբաթում այդ հարցը կլուծենք, սակայն առ այսօր ունենք 500 դիտորդ: Համոզված ենք, որ խնդիրը կլուծենք, բայց ջանքերի գնով: Բացի դրանից, համոզված չեմ, թե բոլոր դիտորդները կգան դիտարկելու:

– Ձեր տպավորությամբ ո՞րն է ընտրողի տրամադրությունը, թեկնածուի մեջ նա ի՞նչ է ուզում տեսնել:

– Առայժմ տեղի չի ունեցել մասնագիտացված տարբերակում, որ գիտակցվի խորհրդարանի առանձնահատկությունը եւ ընտրություն կայացնելու չափանիշներ ունենա: Այսօր ընտրողի մեջ խոսում է ուժը, ծանոթությունը, եւ մարդիկ կան, որոնք տարիներով պատրաստվել են այս օրվան՝ գյուղապետներ, քաղաքապետներ: Ժողովրդի մեծ մասի համար չկան առանձնացված չափանիշներ, որ այս ամենը կապ չունի պատգամավորության հետ: Այդ տեսակետից ժողովրդի մեծ մասը դեռեւս կողմնորոշված չէ: Սեմինարների ավարտին պարտադիր հարցնում են՝ իսկ ո՞ւմ ընտրենք, դուք ո՞ւմ եք ընտրելու:

Օրվա տերը ընտրողն է, որը խեղճացած է, սոցիալապես նվաստ, բոլորից կախման մեջ, վախեցած: Այսպիսի երկրում ազատ ու արդար ընտրություն ապահովելը միայն հասարակության գիտակցված մասի գերլարված ջանքերով է հնարավոր:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՀՌԱԿ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ

«ՀՌԱԿ նախընտրական պլատֆորմն իմ նախընտրական ծրագրի ուղենիշն է»

Համլետ Դալլաքյանը ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ է: Ստացել է բարձրագույն քաղաքական կրթություն, զբաղեցրել տարբեր պաշտոններ: 1988-ի նոյեմբերից, չափազանց բարդ մի ժամանակաշրջանում, ստանձնել է Կրասնոսելսկի շրջանի ղեկավարությունը ընդհուպ Հայաստանում խորհրդային իշխանության լուծարումը, որից հետո դադարեցրել է իր անդամակցությունն այդ կուսակցությանը: Զգալի աշխատանքներ է կատարել Կրասնոսելսկի եւ հարակից Ադրբեջանի սահմանամերձ շրջանների միջեւ ծագած խնդիրների լուծման, հայ պատանդների վերադարձման եւ այլ հարցերով: 1998-ից մասնակցել է ՀՀ նախագահին առընթեր քաղաքական խորհրդի աշխատանքներին:

– Պրն Դալլաքյան, Դուք մասնակցել եք 1995 թ. ԱԺ ընտրություններին եւ չեք ընտրվել: Ինչո՞ւ համաձայնեցիք գրեթե նույն ընտրատարածքում նորից ԱԺ պատգամավորության թեկնածու առաջադրվել: Հույս ունե՞ք, որ այս անգամ կընտրվեք:

– Ինչպես, 1995 թ. ԱԺ ընտրություններին մասնակցել եմ մեծամասնական ընտրակարգով՝ թիվ 119 ընտրատարածքում, եւ ՀՀՇ-ական պարագլուխներից մեկի օգտին ծառայեցված, նախկին վարչակարգին բնորոշ համատարած խախտումների ու կեղծիքների պատճառով է, որ այդպես էլ չդարձա ԱԺ պատգամավոր:

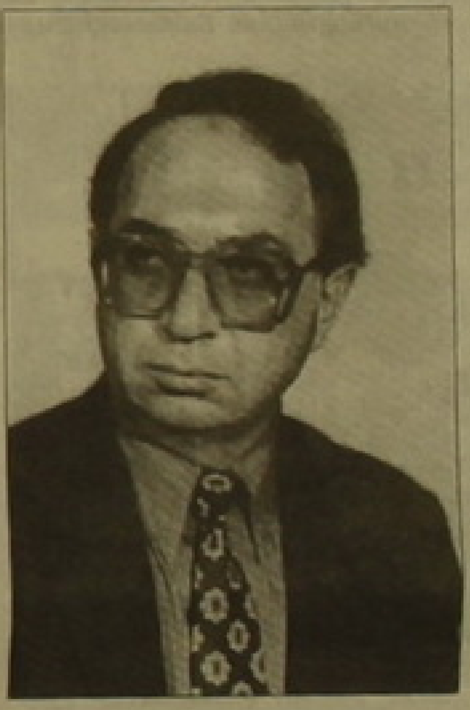

Այս անգամ եւս, ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության որոշմամբ առաջադրվել եմ ԱԺ պատգամավորության թեկնածու մեծամասնական ընտրակարգով՝ Գեղարքունիքի մարզի թիվ 45 ընտրատարածքում: [illegible] 1995 թ. ԱԺ ընտրություններին բնորոշ [illegible]

– Վերջերս մամուլի էջերում առանձին հրապարակումներ եղան Գեղարքունիքի մարզի թիվ 45 ընտրատարածքում [illegible] 1995 թ. ԱԺ ընտրություններին:

– [illegible]

ռաջնորդվող առանձին դուրսպրծուկներ, ինչպես նաեւ «պատգամավորական անձեռնմխելիության» ծգտողներ, որոնք քաղաքական, տեսական, օրինաստեղծ գործունեության մասին անգամ տարրական պատկերացումներ չունենալով, ցանկանում են ամեն կերպ տեղ գտնել ձեւավորվելիք պրոֆեսիոնալ խորհրդարանում՝ օգտագործելով ստվերային քրեական մեթոդների զինանոցը: Եվ ինչ օրենքներ կարելի է ակնկալել նման ձեւով «ընտրված» ԱԺ պատգամավորից:

Ինչ վերաբերում է 1995 թ. ԱԺ ընտրություններին նմանվելու հանգամանքին, ապա, ամենակարեւորը, իմ կարծիքով այն է, որ այս ընտրարշավում տեղ գտած խախտումներն այսօրվա իշխանությունների կողմից, ի տարբերություն նախկին վարչակարգի, որքանով կարելի է դատել, չեն հովանավորվում, իսկ ընդդիմությունը քաղաքական հետապնդումների չի ենթարկվում:

– Ի՞նչ հիմնախնդիրներ են բարձրացնում նախընտրական Ձեր հանդիպումների ժամանակ: Նախընտրական ինչպիսի՞ ծրագրով եք հանդես գալիս ընտրողների առջեւ:

– [illegible]

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱԲԱՅԱՆ

ԲԱՆԱԿ

Որպեսզի գործնական փորձը չզիջի տեսական գիտելիքներին

[illegible]

Ա. Բ.

digitised by A.R.A.R.@

Թեժ պայքար՝ անկանխատեսելի արդյունքներով

Դրվագներ վայոցձորյան ընտրապայքարից

Արդեն ակնհայտ է, որ ԱԺ ընտրապայքարը առավել հետաքրքիր նրբերանգներ եւ դրվագներ է արձանագրում հատկապես մարզերում: Ինչպես ասում են՝ «աչքից հեռու, ականջից խուլ»: Արդեն ակնհայտ է, որ ի տարբերություն Երեւանի, որտեղ սպասվում է հիմնականում գաղափարական պայքար կուսակցությունների եւ նրանց թեկնածուների միջեւ, քանի որ կուսակցություններն իրենց «ծանր հրետանին» առավելապես ուղղորդել են քաղաքականապես առավել ակտիվ համարվող մայրաքաղաքի ընտրատարածքներ, մարզերում ընթանալու է առավել տեղական բնույթի պայքար, որտեղ հավակնություններ ունեն հատկապես քաղաքացիական նախաձեռնությամբ առաջադրված մեծամասնական թեկնածուները:

Վայոցձորցիների 75-80 տոկոսը դեռեւս չի կողմնորոշված

Վայոց ձորում, որն ունի բավականին նոր բնակչություն (մոտ 68 հազ.), որի պատճառով էլ ընդամենը մեկ ընտրատարածք, ի տարբերություն մյուս մարզերի, կոմունիստների վարկանիշը, ըստ նախնական կանխատեսումների, չի կարող հասնել 20-25 տոկոսի (նախնական սոցհարցումներն այդպիսի ցուցանիշ են կանխատեսում մյուս մարզերի համար): Ընդհակառակը տարբեր զրույցներից պարզ դարձավ, որ մարզում կա ընդամենը 20-25 տոկոս արդեն կողմնորոշված ընտրազանգված, որոնց ձայները, ճիշտ է, կիսվելու են առաջին հերթին ՀԿԿ-ի, ապա նոր մյուս կուսակցությունների, այդ թվում՝ նորակազմ «Դաշինքի» միջեւ, սակայն որեւէ կուսակցություն «առյուծի բաժին» ձայներ չի կարող ստանալ այս մարզում: Բնակչության մնացած 75-80 տոկոսն

այն «լողացող զանգվածն» է կամ չկողմնորոշվածների բանակը, որի հետ էլ այսօր ակտիվորեն աշխատանք են տանում բացառապես բոլորը սկսած մարզպետարանից, վերջացրած անգամ ամենափոքր հավակնություններ ունեցող մեծամասնական թեկնածուի շտաբով: Ինչ վերաբերում է մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված թեկնածուներին, ապա վերջիններս թիվ 72 ընտրատարածքի 41 գյուղերի եւ 3 քաղաքների (Եղեգնաձոր, Վայք եւ Ջերմուկ) ընտրողներին կներկայանան բավականին լայն «սպեկտրով»: 7 թեկնածուներից միայն երեքն են առաջադրված կուսակցությունների կողմից ՀԿԿ-ից Եղեգնաձորի շրջանի Կոմկուսի քարտուղար Չուբար Զաքարյանը, ՀՅԴ-ից Կարեն Բաղդասարյանը եւ «Միասնություն» դաշինքից ՀՀԿ անդամ Վարդգես Մաթեւոսյանը: Քաղաքացիական նախաձեռնությամբ առաջադրված մյուս 4 թեկնածուներն են ադամանդագործության ոլորտում հայտնի գործարար, նախկինում «Շողակն» ադամանդի գործարանի, այսօր DCA ՊՓԲԸ գործադիր տնօրեն Գագիկ Աբրահամյանը, Եղեգնաձորի քաղաքապետ Ավետ Մարտիրոսյանը, Եղեգնաձորի նախկին դատավոր Արթուր Սմբատյանը եւ Եղեգնաձորի շրջկոմի նախկին քարտուղար Եփրեմ Թադեւոսյանը: Այս անունների հերթագայությամբ էլ, թերեւս կարելի է բնութագրել նրանց մեկնարկային վարկանիշները:

Կամ «Մեր Գագոյին ենք ընտրելու», կամ՝ «Գնացե՛ք ձեր գործին»

Մարզկենտրոնի փողոցներում կատարված շրջայցի եւ մարդկանց հետ զրույցի արդյունքում պարզեցինք մի հետաքրքիր հանգամանք. մարդիկ կամ ոչ մեկի անունը չէին տալիս, կամ էլ մատնանշում միայն Գագիկ Աբրահամյանի անունը: Իսկ Գ. Աբրահամյանի ծննդավայր Մալիշկա գյուղում մի քանի գյուղացիներ զարմացան ու «միամիտ» համարեցին «ո՞ւմ ենք ընտրելու» մեր հարցը, որի պատասխանը միանշանակ էր. «Իհարկե, մեր Գագոյին»: Եվ դա պատահական չէր, քանի որ վայոցձորցիների համոզմամբ, մայիսի 30-ին այս մարզում հիմնական պայքարն ընթանալու է երկու թեկնածուների՝ Գ. Աբրահամյանի եւ նրա հիմնական մրցակից, «Միասնություն» դաշինքի կողմից հովանավորվող Վարդգես Մաթեւոսյանի միջեւ: Ի դեպ, բախտի բերմամբ, այդ երկու թեկնածուների նախընտրական շտաբներն էլ տեղակայված էին ուղիղ դեմ-դիմաց, մեկը մարզկենտրոնի հյուրանոցի, մյուսը՝ կինոթատրոնի շենքում, եւ «անզեն աչքով» էլ կարելի էր գնահատել նրանց հնարավորությունները շտաբների տարածքով, մարդաշատությամբ, տեխնիկական եւ տրանսպորտային «զինվածությամբ»: Մյուս թեկնածուների համեմատաբար համեստ շտաբներից հատկապես առանձնանում էր ՀԿԿ-ի մեկսենյականոց փոքրիկ, անշուք սենյակը՝ ծվարած նախկին շրջանային տպարանի խարխլված, հին շենքում:

Վ. Մաթեւոսյանը ոչ միայն «Դաշինքի», այլեւ տեղական իշխանությունների հովանավորյա՞լ

Ինչ վերաբերում է «Միասնություն» դաշինքի ներկայացուցչին՝ Վ. Մաթեւոսյանին, ապա նախնական զրույցներից հայտնի դարձավ, որ ժողովրդի մեջ «Որսորդ Վարդգես» կամ «Այլուր Վարդգես» մականունով «կնքված» Վ. Մաթեւոսյանը, որը թերեւս այդ անունները ստացել է իր հոբբիի՝ որսորդության, կամ էլ Երեւանի թիվ 4 հացի գործարանի տնօրեն լինելու հանգամանքով, հովանավորվում է ոչ միայն «Միասնություն» դաշինքի, այլեւ տեղական իշխանությունների, անձամբ մարզպետ Պանդուխտ Մանուկյանի կողմից (ՀՀԿ անդամ): Մարզի «ժողովրդական բանահյուսության» համաձայն, մարզպետի կողմից կիրառվում են «ճնշման» եւ «հանձնարարականների» տարբեր մեթոդներ՝ Վ. Մաթեւոսյանի համար առավելագույնս ձայներ ապահովելու նպատակով: Հայտնի դարձավ նաեւ, որ մարզպետը հաճախակի է լինում «Միասնության» շտաբում, իսկ Վ. Մաթեւոսյանն ու նրա ազգականներն էլ հաճախակի մարզպետարանում: Մի հետաքրքիր տեղեկատվություն եւս՝ մարզային տեղական հանձնաժողովի նախագահ Գ. Աղաբաքյանը Վ. Մաթեւոսյանի ազգականն է, իսկ նրա գլխավորած հանձնաժողովի անդամներից 5-ը նախկին ընտրական հանձնաժողովի անդամներ: Սակայն «փողոցային խոսակցություններով» չբավարարվելու համար փորձեցինք այդ լուրերի ճշմարտացիությունը պարզել շտաբներում: Եվ պարզվեց հետեւյալը:

«Առանց կրակ ծուխ չի լինում»

Ժողովրդական այս հայտնի խոսքը կարծես թե հենց այս դեպքի համար է: Բացառությամբ ՀՅԴ շտաբի, մնացած բոլոր շտաբներում (հնարավոր չեղավ գտնել միայն քաղաքապետ Ա. Մարտիրոսյանի շտաբը, իսկ Ե. Թադեւոսյանն ընդհանրապես շտաբ չուներ) հաստատեցին մարզպետարանի «քարոզչական աշխատանքի» մասին մեր ստացած լուրը: Մասնավորապես, Գ. Աբրահամյանի շտաբում հայտնեցին, որ մարզպետը կանչել է մարզի բացառապես բոլոր գյուղապետերին, հիմնարկ-ձեռնարկությունների ղեկավարներին, եւ բոլորին «անհատապես հրահանգ է տրվել ամեն ինչ անել «Դաշինքի» թեկնածուի համար»: Շտաբից տեղեկացանք նաեւ, որ վերջերս «խիստ ճնշումներ» են եղել Գ. Աբրահամյանի Վայքի շտաբի վրա: Եվ չնայած տեղական իշխանությունների այդ «քիրտ մեթոդներին», ընտրական շտաբում լավատեսորեն եւ ինքնավստահ էին տրամադրված: Շտաբի նախնական տվյալներով, Գ. Աբրահամյանն այսօրվա դրությամբ ունի մոտ 60 տոկոս մեկնարկային վարկանիշ: Ի դեպ, հայտնի դարձավ, որ Գ. Աբրահամյանը արդեն երկու անգամ այդ նույն ընտրատարածքից բացարձակ առավելությամբ ընտրվել է նախկին ԳԽ, ապա ներկայիս ԱԺ պատգամավոր եւ իրեն արդեն դրսեւորել է «որպես լավ պատգամավոր»: Որպես ապացույց թվարկվեցին ոչ միայն նրա ակտիվ մասնակցությունը ԱԺ տնտեսական օրենսդրությանը,

այլեւ ադամանդի վերամշակման փոքրիկ, մոտ 150 աշխատատեղով մասնաճյուղի բացումը Մալիշկայում, բազմաթիվ օգնությունները անապահով ընտանիքներին, որին մեծապես մասնակցում է նաեւ Գ. Աբրահամյանի մյուս եղբայրը՝ ռուսաստանցի մեծահարուստ, հայտնի «Սոգլասիե» կոնցեռնի նախագահ Արա Աբրահամյանը: Հատուկ տեղեկացվեց նաեւ, որ Աբրահամյան եղբայրները Մալիշկայում կառուցում են սբ. Հարություն եկեղեցին, որը մինչեւ աշուն պատրաստ կլինի: Այս տեղեկատվությունից անկախ, Վ. Մաթեւոսյանի շտաբում էլ իրենց հերթին սկսեցին թվարկել Վ. Մաթեւոսյանի արած ու չարած գործերը: Նրա եղբայրը՝ Վահրամ Մաթեւոսյանը (որը ներկայացավ որպես թեկնածուի «ամենագլխավոր վստահված անձ») տեղեկացրեց, որ օգտագործելով իր «ծանոթություններն ու կապերը» տարբեր գերատեսչական մարմինների ու նախարարությունների հետ, իր եղբայրը լուծել է բազմաթիվ հարցեր: Մասնավորապես, արդեն սկսվել են 4-5 գյուղերի գազիֆիկացումը, 8-10 գյուղերում արբանյակային հեռուստակայանների տեղադրումը: Ի դեպ, այդ նույն խոստումներն ու դեռ ավելին կարելի էր կարդալ նաեւ Վ. Մաթեւոսյանի

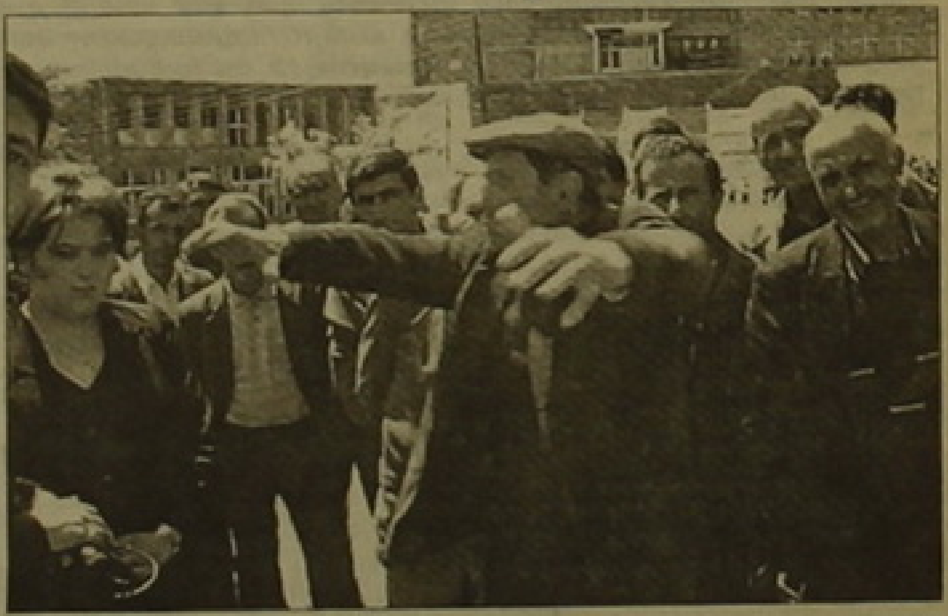

բուկլետում: Ինչ վերաբերում է մարզպետի բացարձակ օժանդակության մասին վերոհիշյալ տեղեկատվությանը, Վ. Մաթեւոսյանի շտաբում, բնականաբար, կտրականապես հերքեցին դա, ինչպես նաեւ հանձնաժողովի նախագահ Գ. Աղաբաքյանի հետ ազգակցական կապերը (թեեւ նույն հանձնաժողովի նախագահը մեզ հետ զրուցելիս այդ փաստը չժխտեց, միայն թե «ազգակցական կապը» գերադասեց որակել որպես «հեռու բարեկամական կապ»): Իսկ Վ. Մաթեւոսյանի «Որսորդ» մականվան մասին նրա եղբայրը բավականացավ միայն հարցնելով. «Ո՞ր թագավորը չի գնում որսի, ուրեմն թագավո՞րն էլ որսագող է», դրանով, փաստորեն, չժխտելով որսորդության եւ իշխանավորների հետ որսի գնալու պրն Մաթեւոսյանի «սովորությունը»:

«Երկուսի կռվում երբեմն երրորդն է շահում»

Մոտավորապես այսպիսի եզրակացության կարելի է հանգել, համեմատելով Վայոց ձորի միակ ընտրատարածքի «զարգացումները»: Երկու հիմնական թեկնածուի միջեւ ընթացող պայքարի արդյունքում առավել չեզոք դիտորդները չէին բացառում մի երրորդ թեկնածուի հաջողությունը, որը կարող է լինել կամ մարզի նախկին դատավոր, իրավաբան Ա. Սմբատյանը, կամ քաղաքապետ Ա. Մարտիրոսյանը: Այս երկուսն էլ ունեն մի շատ կարեւոր առավելություն. ի տարբերություն վերոհիշյալ հիմնական հավակնորդների, որոնք երեւանաբնակ գործարարներ են, նրանք ապրում եւ աշխատում են հենց մարզում, ժողովրդի հետ կրում նրա դժվարություններն ու, իրենց հավաստմամբ, լավ են հասկանում վայոցձորցու հոգեբանությունն ու ունեն առավել ժողովրդականություն: Ա. Սմբատյանն ունի իրավաբանական աշխատանքի փորձ եւ վերջին տարիներին եղել է մարզի դատավոր, հայտնի է իր մասնագիտական պատրաստվածությամբ (թեեւ դատավորների որակավորման արդյունքում 50 «դուրս մնացած» դատավորներից մեկն է), իսկ Եղեգնաձորի քաղաքապետ Ա. Մարտիրոսյանը հայտնի է իր տեղական մասշտաբի գործունեությամբ, հասարակ, շփվող բնավորությամբ, մաքրասիրությամբ ու կարգուկանոնով (որը տեսանելի էր փոքրիկ գյուղաքաղաքը հիշեցնող մարզկենտրոնի փողոցներում): Մեր զրույցում քաղաքապետը, չխորշելով տեղական բարբառից, պատմեց մարզը տուրիստական կենտրոն դարձնելու իր ծրագրերի մասին: Լինելով տեղական իշխանության ներկայացուցիչ, քաղաքապետը, բնականաբար, «Միասնության» թեկնածուի եւ մարզպետի շուրջ պտտվող լուրերի մասին ժխտող կամ հաստատող ոչ մի նախադասություն չասաց: Սրան հակառակ Ա. Սմբատյանը, հաստատելով վերոհիշյալ ողջ տեղեկատվությունը, որպես իրավաբան նույնիսկ հարկ համարեց ընթերցել Ընտրական օրենսգրքի այն հոդվածը, որտեղ սեւով սպիտակի վրա գրված է. «Նախընտրական քարոզչության ժամանակ պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ծառայողներին եւ աշխատակիցներին, ինչպես նաեւ զինծառայողներին, լրատվության պետական միջոցների աշխատակիցներին արգելվում է իրենց վերապահված լիազորությունները, իրավունքները գործածել թեկնածուների միջեւ անհավասար պայմաններ ստեղծելու, կողմնակալություն ցուցաբերելու միջոցով քաղաքացիների կամքի ազատ արտահայտման վրա ներգործելու նպատակով»: Ի դեպ, հենց այդ հոդվածն էլ ընտրությունների արդարությունն ու թափանցիկությունը ապահովող երաշխիքներից մեկը պետք է լինի, որը, ցավոք սրտի, դատելով ըստ ամենայնի, Վայոց ձորում ոտնահարվում է:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՇԵՂՅԱՆ
Եղեգնաձոր-Երեւան

Հ. Գ. «Ազգն» իր հրապարակումներից մեկում անդրադարձել էր նաեւ Արմավիրում տիրող նախընտրական իրավիճակին, որին հաջորդեց հանրապետությունում հայտնի դարձած Էջմիածնի թիվ 37 ընտրատարածքի միակ թեկնածուի նախընտրական շտաբի դժգոհությունը, թե թերթը չպետք է բավականանար միայն փողոցներից եւ մարզպետարանից վերցված ինֆորմացիայով, այլ պարտաճանաչորեն այցելեր նաեւ շտաբներ: Հաշվի առնելով այդ «դիտողությունը», այս անգամ «Ազգը» որոշեց փոխել իր գործելաոճը: Վայոց ձոր կատարած գործուղման երկու օրերի ընթացքում գերխնդիրն առավելագույնս ամենուրեք տեղեկատվություն հավաքելն էր փողոցներից, դաշտերից, պաշտոնյաների կաբինետներից եւ բոլոր նախընտրական շտաբներից ու թեկնածուների հետ զրույցներից: Վայոց ձորի մարզպետի հետ հարցազրույցը կարդացեք «Ազգի» առաջիկա համարներից մեկում:

digitised by A.R.A.R.@

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Կառաջանա՞ Թեհրան-Դամասկոս-Ռիադ առանցքը ընդդեմ ԱՄՆ-ի

Ինչպես նախատեսված էր, Իրանի նախագահ Մոհամեդ Խաթամին մայիսի 13-ին մեկնելու է Դամասկոս սկսելով արաբական 8-օրյա իր շրջագայությունը, որը ընդգրկելու է նաեւ Սաուդյան Արաբիան եւ Կատարը: Այցի նախօրեին, Դամասկոսում Իրանի դեսպան Հուսեյն Շեյխուլ-Իսլամը հավանական է համարել, որ Դամասկոսում եւ Ռիադում անցկացվելիք բանակցությունների արդյունքում հայտարարվի Սիրիա-սաուդա-իրանական դաշինքի մասին ընդդեմ ԱՄՆ-ի: Ցնցող այս լուրը մայիսի 9-ին հաղորդել է BBC-ի Սիրիայի թղթակիցը, ավելացնելով, որ դեսպանը դա պայմանավորել է Սաուդիայի համաձայնությամբ: Ավելին, Շեյխուլ-Իսլամը նշել է, որ բանակցությունների ընթացքում ուժգնորեն քննարկվելու է միջազգային հակամարտությունների այժմյան կարգավորման հարցը եւ Սիրիայի, Սաուդիայի եւ Իրանի դիրքորոշումները աշխարհը միաբեւեռ տնօրինելու դեմ:

Առաջ ընկնելով Ռիադի արձագանքից, հարկ է արձանագրել, որ հակաամերիկյան (կամ թեկուզ ոչ այդպիսի) դաշինքի հռչակումը թերեւս անտրամաբանական թվա հաշվի առնելով սաուդ-ամերիկյան սերտ կապերը: Բայց նկատի ունենալով սաուդյան քաղաքականության վերջին որոշակի զարգացումներն ու նկատառումները, կարելի է ակնկալել նման քայլ: Ի դեպ, եթե նվազեն գերտերությունների նկրտումներն ու տարածաշրջանային հավակնությունները Ծոցում, ապա կարելի է ասել, որ Պարսից ծոցի 2 ափերի երկրների միջեւ եղած շինծու եւ բացասական մրցակցությունը տեղի կտա դրական համագործակցությանը եւ ընդհանուր շահերին: Գաղտնիք չէ, որ չափավոր նախագահ Խաթամիի իշխանության գլուխ գալուց ի վեր, կտրուկ փոփոխություններ են տեղի ունենում Թեհրանի եւ Ծոցի արաբական մայրաքաղաքների, մանավանդ Ռիադի միջեւ երկկողմ հարաբերությունների բնականոնացման ուղղությամբ: Այս հանգամանքը, բնականաբար, բնավ էլ պատահական չէ: Ուստի, ինչո՞վ է պայմանավորված այդպիսի մերձեցումը, ավելի ստույգ՝ որո՞նք են այդ փոփոխությունների պատճառները:

Ակներեւ է, որ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո գլխավորապես Վաշինգտոնի առաջ քաշած «նոր աշխարհակարգի» գաղափարն ու պրակտիկան առհասարակ խախտեցին միջազգային հավասարակշռությունը հօգուտ ԱՄՆ-ի եւ խիստ բացասական հետեւանքներ ունեցան հատկապես միջինարեւելյան (մանավանդ Պարսից ծոցի) երկրների համար.

1. Ծոցի 2-րդ պատերազմի տնտեսական վնասները հասել են հարյուրավոր միլիարդների, իսկ դրա քաղաքական հետեւանքները շատ ավելի ողբերգական անդրադարձներ ունեցան համաարաբական միասնության վրա:

2. Այդ պատերազմի արդյունքում իրականում սկսվեց Իրաքի մասնատման գործընթացը, ինչին կտրականապես դեմ են Թեհրանը, Դամասկոսը, Ռիադը եւ տարածաշրջանի մայրաքաղաքների մեծ մասը: Այս իրողությունն առանձնապես հստակ դարձավ ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարար Ուիլյամ Քոհենի վերջին առաջարկներից Իրաքում քաղաքացիական պատերազմ ձեռնարկելու վերաբերյալ, ինչը հիմնովին մերժեցին Ծոցի պետությունները:

3. Միջինարեւելյան խաղաղության գործընթացը, որն այդ պատերազմի տրամաբանական շարունակությունն էր, ամբողջովին մտել է փակուղի: Բավական է հիշել, որ ավելի քան 3 տարի սառեցվել են Թել Ավիվի բանակցությունները սիրիական եւ լիբանանյան շավիղներում:

4. Նավթի համաշխարհային շուկայում գների անկումը մինչեւ ՕՊԵԿ-ի վերջին համաժողովը ահռելի կորուստներ պատճառեց նավթային երկրներին:

5. Այդ պատերազմը զարկ տվեց սպառազինության մրցավազքին Ծոցի երկու ափերում, ինչը լուրջ վնասներ հասցրեց այդ պետությունների տնտեսությանը:

6. ԱՄՆ-ի օրհնությամբ առաջացած թուրք-իսրայելական ռազմավարական դաշինքը Վաշինգտոնի քաղաքականության հենարանի ամրապնդումն է Միջին Արեւելքում:

Ահա այս եւ այլ իրադարձությունների լույսի ներքո ըմբռնելի է դառնում Դամասկոս-Թեհրան-Ռիադ դաշինքի անհրաժեշտությունը: Ավելացնենք նաեւ, որ առանցքային այդ երեք մայրաքաղաքների միասնական դիրքորոշումն ի վիճակի կլինի ոչ միայն տարածաշրջանի առկախված խնդիրները կարգավորելու, այլեւ լուրջ հակակշիռ ստեղծելու ընդդեմ ամերիկյան քաղաքականության Միջին Արեւելքում:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒՆ

Ելցինը վարչապետի երկու թեկնածու ունի

Պրիմակովի կաբինետը քաղաքական հիվանդություն դարձավ

Պրիմակովն անցած շաբաթվա վերջին մի քանի օրն անցկացրեց մերձմոսկովյան պետական առանձնատանը, ուր նրան այցելեցին մի քանի նախարարներ:

Սպիտակ տունը փորձեց ցրել վարչապետի ճակատագրի շուրջ պտտվող վատ լուրերը: Ինչպես տեղեկացրեց վարչապետի մամլո քարտուղարը, այդ օրերին Եվգենի Մաքսիմովիչն ուղղակի համատեղում էր ռադիկուլիտի բուժումը եւ աշխատանքը:

Հիշեցնենք, որ անցած շաբաթ նախագահը երրորդ հազարամյակը դիմավորելու համար ստեղծված կազմկոմիտեի նիստին չցանկացավ ողջունել Պրիմակովին, իր կողքին նստեցրեց առաջին փոխվարչապետ Սերգեյ Ստեպաշինին, որին համարում են վարչապետի պաշտոնի գլխավոր թեկնածու: Ուստի հաջորդ օրը վարչապետի անհետացումը Սպիտակ տնից կառավարության նախագահի մոտալուտ պաշտոնաթողության շարունակվող ասեկոսեների նոր ալիք արթնացրեց: Ավելին, «Կոմերսանտի» ուրբաթ օրվա համարում տպագրվել է նախագահի վարչակազմի առաջին փոխնախագահ Օլեգ Սիսուեւի հարցազրույցը, ուր նա հայտարարել է, որ անփոխարինելի վարչապետներ չկան, եւ Ելցինն արդեն նոր թեկնածուներ ունի Սպիտակ տան ղեկավարի պաշտոնում:

Ինչպես հաղորդել են Սպիտակ տան «Կոմսոմոլսկայա պրավդա» թերթի անանուն աղբյուրները, այս ամենն այնքան է վրդովեցրել վարչապետին, որ վերջինս որոշել էր պաշտոնաթող լինել: Սակայն Պրիմակովի մերձավոր շրջապատը նրան տարհամոզել էր:

Նախագահի եւ վարչապետի հարաբերությունների սրումը կարելի էր կանխատեսել: Մի կողմից, առաջին փոխվարչապետ Յուրի Մասլյուկովը Վաշինգտոնից կարծես թե բերել է վարկերի հերթական տրանշի մասին ՄԱՀ-ի համաձայնությունը, մյուս կողմից՝ կառավարությունը պետք է Դումայով անցկացնի օրենքների մի փաթեթ, որին նախագահը հազիվ թե հավանություն տա: Բենզինի եւ օղու ակցիզների բարձրացումը, ինչպես պահանջում է ՄԱՀ-ը, ոչ միայն կբարձրացնի գները, այլեւ կուժեղացնի սոցիալական լարվածությունը, իսկ ժողովրդական զանգվածների հուզումները Ելցինին այժմ հազիվ թե պետք են: Բացի ՄԱՀ-ի «չարկլրկված» վարկից, Պրիմակովի իշխանությունն այլ հաղթաթուղթ չունի: Այո՛, ռուբլին իր ուժեղանում է, սակայն Կենտրոնական բանկի դաժան ծնծման տակ. ԿԲ-ն արտարժույթի գնորդներին պարզապես թույլ չի տալիս շունչ մնել...

Այնուամենայնիվ, շատ փորձագետներ գտնում են, որ դեռ վաղ է Պրիմակովին «թոշակի» ուղարկելը: Կրեմլին դեռ ձեռնտու չէ նրա կառավարության պաշտոնաթողությունը, քանի որ անխուսափելի կդառնա Դումայի ցրումը, եւ ծախսերի ժողովրդականացման մի նոր ալիք կսկսվի, անխուսափելի կդառնան նաեւ արտահերթ ընտրությունները: Դա նշանակում է, որ կխարխլվի նաեւ Ելցինի աթոռը: Սակայն, ամեն դեպքում նախագահն արդեն աչքի տակ ունի վարչապետի երկու թեկնածուների, հաղորդում են Կրեմլի բարձրաստիճան աղբյուրները: Առաջին փոխվարչապետ Սերգեյ Ստեպաշինը, մեկ անգամ չէ որ ապացուցել է իր հավատարմությունը Ելցինին: Ավելի համեստ թեկնածու է համարվում ներկա նախարարներից Նիկոլայ Աքսենենկոն, որը ոչ մի քաղաքական կշիռ չունի, սակայն, ի հակակշիռ, մոտ է կանգնած Տատյանա Դյաչենկոյին: Սակայն, ո՞վ գիտե, միգուցե հենց այդպիսի վարչապետ է այժմ անհրաժեշտ Ելցինին: Օրերս նա իր մոտ էր հրավիրել Աքսենենկոյին, ասում են՝ այս առիթով: Կրեմլի մի բարձրաստիճան պաշտոնյա, անդրադառնալով նախագահի եւ Աքսենենկոյի «փակ» հանդիպմանը, ասաց. «Իսկ ինչո՞ւ անորոշ վարչապետության առիթով, հնարավոր է՝ նրանք քննարկում էին նախագահական վագոնի ներքին հարդարանքը»:

Ամեն ինչ հնարավոր է:

ԱՐ. Մ.

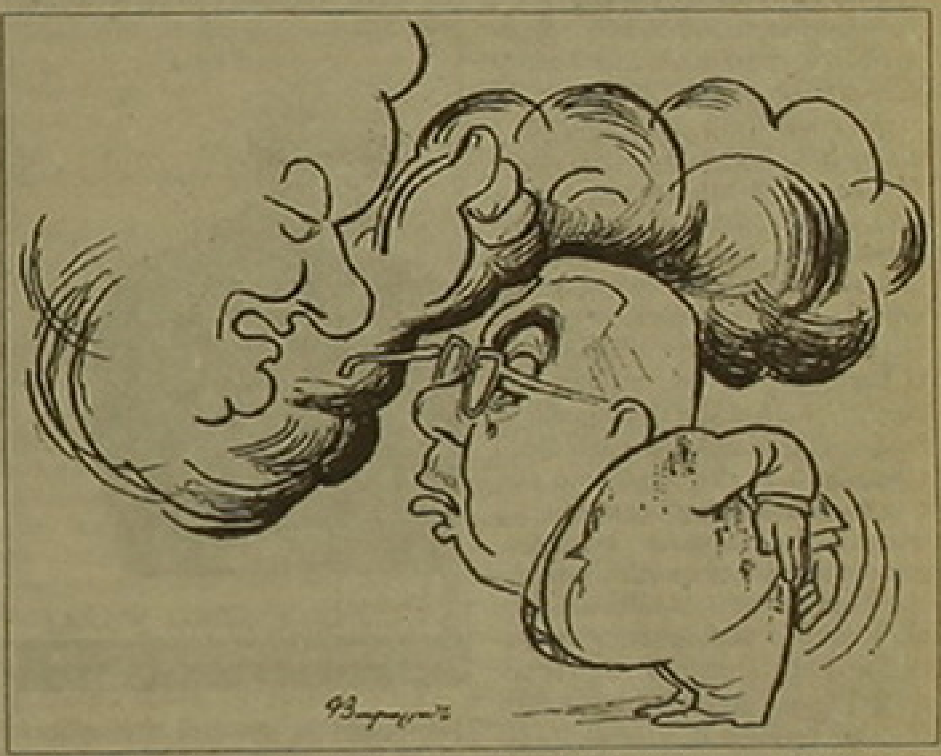

Մազերը ճշգրիտ ցուցիչ են

ԱՄՆ-ում աշխատանք գտնելը հետզհետե ավելի է դժվարանում այն անձանց համար, ովքեր թմրադեղ, ալկոհոլ կամ նույնիսկ թմրեցնող դեղամիջոցներ են օգտագործում: Չնայած աշխատանքի ընդունելիս ԱՄՆ-ում սեռի, մաշկի գույնի, դավանանքի հարցում որեւէ խտրականություն չի կիրառվում, վերջերս լայն տարածում է գտել մասնավորապես դիմորդների մազերի զննությունը: Կառավարման ամերիկյան ընկերակցության տվյալների համաձայն, երկրի ձեռնարկությունների ավելի քան 80 տոկոսը մարդկանց աշխատանքի ընդունելիս նման զննություններ են անցկացնում: Իհարկե, մեզի տարալուծումը շատ տարածված է, քանզի պատասխանը հայտնի է դառնում արդեն մի քանի րոպեից: Բայց մազերի զննությունն առավել վստահելի միջոց է եւ, ինչպես նշում է «Պուեն» հանդեսը, թույլ է տալիս բացահայտել նույնիսկ ստուգումից երեք ամիս առաջ թմրանյութերի օգտագործման փաստը: Մարզական ապրանքների «Սպորտս օթորիթի» հանրախանութների ցանցի 200 խանութներում մշտապես հայտարարվում է, որ աշխատանք հայցող անձանց մազերը զննության են ենթարկվելու: Հայտարարությունը խրտնեցնում է շատերին, եւ դրա շնորհիվ նվազում են նաեւ ստուգումների թիվը եւ ծախսերը: Մինչդեռ փոխադրամիջոցների ոլորտում բոլոր աշխատողները կանոնավորապես ենթարկվում են նման ստուգումների:

Պ. Բ.

Իսլամական գլխաշորի ճգնաժամը Թուրքիայում

Մայիսի 10-ին Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթը Իրանին մեղադրել է արմատականությունը Թուրքիա արտահանելու փորձի մեջ: Այս ամբաստանությունը կատարվել է այն բանից հետո, երբ բազմաթիվ իրանցիներ ցույց են արել իրենց համերաշխությունը թուրք պատգամավոր տիկին Մերվա Կավուկչիի հետ, որը «Ֆազիլաթ» («Առաքինություն») իսլամական կուսակցության անդամ է: Կավուկչին ճգնաժամ առաջ բերեց Թուրքիայում, երբ գլխաշորով մտավ խորհրդարան եւ փորձեց սահմանադրական երդում տալ: Մյուս կողմից մայիսի 9-ին Իրանի արտգործնախարարությունը կանչել է Թեհրանում թուրք դեսպանին եւ իր անհանգստությունն է հայտնել նախագահ Դեմիրելի ակնարկների մասին, ըստ որոնց Իրանը դեր ունի Կավուկչիի առաջացրած խնդրում: Իր հերթին «Թեհրան թայմս» թերթը կոչ է արել Դեմիրելին ներողություն խնդրելու իսլամական հանրապետությունից:

Սակայն նույնիսկ այս զարգացումները տեղի տվեցին մայիսի 10-ի թուրքական մամուլում Կավուկչիի պայթեցրած 2-րդ «ռումբին», երբ մայիսի 9-ին հեռուստատեսության մի ծրագրով պատգամավոր տիկինը խոստովանեց, որ ինքը թուրքականի հետ ունի նաեւ ԱՄՆ-ի քաղաքացիություն, ինչը անօրինական է համարվում թուրքական օրենքների համաձայն: Սակայն Կավուկչին ինչպե՞ս է ստացել ԱՄՆ-ի քաղաքացիությունը: Մայիսի 9-ին ծագումով հորդանանցի մի ամերիկացի հայտնել է, որ Կավուկչին ձեռք է բերել ամերիկյան քաղաքացիություն, երբ ամուսնացել է իր հետ եւ պահպանել է ամուսնալուծվելուց հետո:

Ա. Մ.

Եվրախորհրդի պատվիրակության Թուրքիա կատարած ստուգայցի նախնական զեկուցագիրը

Եվրախորհրդի մաս կազմող «Կտտանքների եւ անմարդկային կամ նվաստացուցիչ վերաբերմունքի կամ պատժամիջոցների կանխարգելման եվրոպական հանձնաժողովի» (ԿԿԵՀ) պատվիրակությունը փետրվարի 27-ից մարտի 3-ը Թուրքիա էր այցելել համապատասխան ստուգումներ եւ դիտարկումներ անցկացնելու: Պատվիրակությունը հուլիսին թուրքական իշխանություններին է ներկայացնելու պաշտոնական զեկույց այդ այցելության արդյունքների վերաբերյալ: Մինչ այդ մի քանի նկատառումներ արդեն իսկ շրջանառության մեջ են դրվել: ԿԿԵՀ-ի առաջին փոխնախագահ Ինգրիդ Լիծ Էլինգսոնի ստորագրությամբ խմբագրությունում ստացված 10 կետ պարունակող նախնական զեկուցագիրը՝ շնորհակալություն հայտնելուց հետո թուրքական իշխանություններին համագործակցության համար, տեղեկացնում է, որ պատվիրակությունն այցելել է Ստամբուլում մի շարք ոստիկանատներ, Իզմիրի ոստիկանատան գլխավոր շտաբի ահաբեկչության դեմ պայքարի բաժինը, ինչպես նաեւ Իմրալը կղզում տեղավորված Օջալանի բանտախուցը ծանոթանալու ազատազրկված մարդկանց առողջական վիճակին եւ նրանց հանդեպ ցուցաբերված վերաբերմունքին: Նշվում է, որ կտտանքների եւ վատ վերաբերմունքի մասին ստացված բազմաթիվ հայտարարությունները հաստատվել են պատվիրակության անդամ բժիշկների կողմից, որոնք հիշեցնելով, որ դեռ 1996 թվի սեպտեմբերին իրենք թուրքական համապատասխան մարմինների ուշադրությանն են հանձնել բանտարկյալների նկատմամբ անհանդուրժելի մեթոդների կիրառման փաստերը, պահանջել են վճռական քայլերի միջոցով մեկընդմիշտ վերջ դնել նման դեպքերին:

Մարտի 2-ին Իմրալը կղզին այցելած պատվիրակությունը թեեւ ընդհանուր առմամբ բավարարված է եղել Աբդուլլահ Օջալանի առողջական վիճակով, այնուամենայնիվ, արձագանքել է, որ նրա հոգեվիճակը լավ չէ եւ հոգատար վերաբերմունքի բացակայության դեպքում կարող է վատթարանալ առաջ բերելով դժբախտ հետեւանքներ: Պատվիրակությունը շեշտել է նաեւ թուրքական իշխանությունների միջամտության անհրաժեշտությունը Օջալանի բարեկամների այցելությունները թույլատրելու եւ նրանց անվտանգությունն ապահովելու գործում: Այցելուները նշել են, որ բանտախցի պայմանները լավ են, սակայն պահանջել են, որ նրան ազատություն տրվի հարեւան խցերը շրջելու եւ մարմնամարզական հարմարություններից օգտվելու: Այդ ժամանակ նրա օրվա ռեժիմի սահմանումը դեռեւս ընթացքի մեջ է եղել եւ նախատեսվել է օրական երկու անգամ, մեկական ժամով նրան թույլատրել բակ դուրս գալու: Նրանք պահանջել են նաեւ, որ նրան տրամադրվեն գրքեր, թերթեր եւ ռադիոընդունիչ, ինչպես նաեւ հնարավորություն կանոնավոր շփվելու եւ զրուցելու մարդկանց հետ:

Նախնական զեկուցագրի վերջում պատվիրակությունը հույս է հայտնում, որ թուրքական իշխանությունները հաշվի կառնեն իրենց նկատառումները եւ համապատասխան ուղղումներ կմտցնեն:

Հ. Օ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Մենք բացակա չենք դնում

«Վառսակած հողեր չխառնայինք.
Մեկմեկու հիշել չմոռանայինք.
Չեն սերերի ողորմածությամբ
Մեր սերության պես չանտարմանա-
յինք»

Համո Սահյան

«Ինձ բացակա չդնեք» այս դարձվածով է դիմում ընթերցողին Համո Սահյանը: Բանաստեղծի, քաղաքացու նվիրական իղձ, որ իր հասունացումն է գտել Համո Սահյանի անտիպ բանաստեղծությունների նորընծա ժողովածուի խորագրում:

Մեզանում հայտնի «Վան Արյան» հրատարակչությունը ընթերցողին է մատուցել նրբաճաշակորեն ձեւավորված եւ հրատարակչական բարձր մակարդակի եւս մի գիրք:

Ժողովածուում ամփոփված է բանաստեղծի կյանքի վերջին տարիների ներթվածքների փունջը, որ ընտրել-կազմել է ինքը՝ սեփական հայեցողությամբ եւ տրամաբանական-դրամատիկական ներքին կառուցվածքով: Գրքի հրատարակությունը նախաձեռնել են Շչորս Դավթյանը եւ Սերուժան Տեր-Գուլանյանը: Խմբագիրը Հովհաննես Այվազյանն իր համառոտ նախաբանում այն միտքն է հայտնում, որ ժողովածուում տեղ գտած բանաստեղծություններից զատ, Համո Սահյանը, հավանաբար, ունի էլի անտիպներ, որովհետեւ, ինչպես ինքն ականատես է եղել բազմիցս, բանաստեղծը «թղթերի վրա գրում ու ծալում-դնում էր սեղանին եղած թերթերի, ամսագրերի մեջ: Եվ հաճախ մոռանում էր, թե ուր է դրել: Իսկ այդ թերթերն ու ամսագրերը, հնանալով, հայտնվում էին պատշգամբում, այնտեղից վառարանում: Տեսել եմ, թե բանաստեղծն ինչպես էր նաեւ իր սեւագրերի տրցակները խցկում վառարան որպես կոչյան ծառի թաց ճյուղերը վառելու համար: Վստահ չեմ, թե դրանց մեջ էլ չկային նոր բաներ»:

Այո, դրանք 1992-93-ի դաժան ձմեռներն էին, որ պիտի մնան մեր հիշողության մեջ, նաեւ որպես հոգեւոր տվայտանքների, մշակութային, ստեղծագործական ազգային արժեքների կորստի ժամանակ: Բանաստեղծը երազում էր տեսնել այս ժողովածուն տպագրված, մանավանդ որ բավականին ժամանակ էր անցել վերջին գրքի հրատարակումից: Սակայն ներքին մի կանխազգացում հուշում էր, թե իղձն իրականություն չի դառնա: «Հետմահու... հետմահու», հաճախ քմծիծաղով ասում էր նա: Բանաստեղծի նախազգացումն իրական հիմք ուներ. գիրքը երկար ժամանակ մնացել էր «Նաիրի», ապա «Անահիտ», որոշ ժամանակ էլ «Ար» (հետագայում «Նե») հրատարակչություններում, որոնք, չնայած բոլոր ջանքերին, չկարողացան նյութական միջոցներ հայթայթել տպագրելու համար: Ցավոք, մեր ժամանակներին բնորոշ եւ ոչ հազվադեպ երեւույթ: Ժողովածուի ողբականին վերջ դրվեց Համո Սահյանի ընկերոջ Ալեքսան Կիրակոսյանի ջանքերով, որը եւ դարձավ տպագրության հովանավորը: Եվ գիրքը լույս ընծայվեց հեղինակի կողմից կազմվելուց վեց տարի անց տպագրվելով հիշատակված «Վան Արյան» հրատարակչատանը տնօրենի անմիջական մասնակցությամբ: «Գրքի կենսագրությունը հար եւ նման է հեղինակի կենսագրությանը», նկատում է նրա խմբագիրը եւ եզրահանգում. «Ինձ բացակա չդնեք» ժողովածուի բանաստեղծություններում մեր առջեւ նույն Համո Սահյանն է ինքնատիպ, գեղեցիկ, անսպասելի: Որպես մարդ կյանքից հոգնած ու հիվանդ, Համոն թարմ ու գերող է մնացել որպես բանաստեղծ: Այնպես որ, ակնհայտորեն համեստություն էր անում, երբ, դիմելով իր սերնդակիցներին եւ ինքն իրեն, ափսոսում-կշտամբում էր. «Ներշնչում կա դեռ, ու դեռ մենք կանք, բայց էլ նոր բարձունք չենք նվաճում...»: Մինչդեռ ինքը նվաճում էր: Ինքը բարձրանում էր...»:

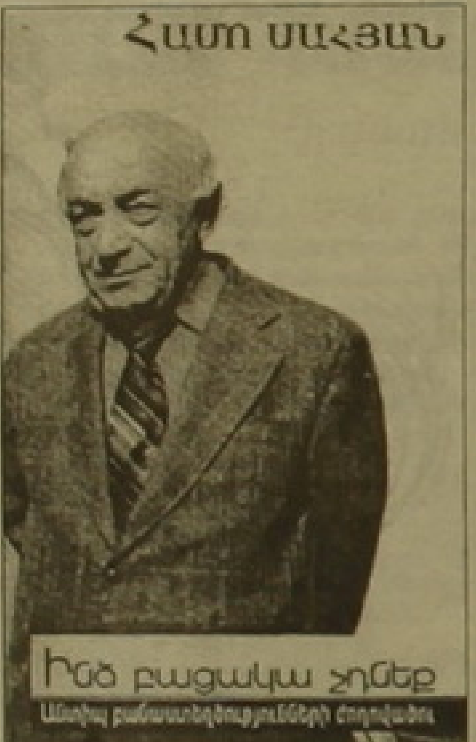

Իրապես, իր իսկ խոսքերով ասած, անտառն իր մեջ, ինքն անտառի, Լոռիում չապրող, ապրող Լոռիով, իրիկնաժամի մեղեդիների մեջ ծարավ կալվորի դատարկված կուժ է պոետը: Եվ ինչի մասին էլ գրի բանաստեղծը, մշտապես գերում է իր ինքնահատուկ սահյանական կոլորիտով, յուրաքանչյուր բառ-պատկերի, խոր վերապրած հույզի ու զգացմունքի բացառիկ անկեղծության ալեկոծումների, մարդկային հիացմունքի եւ դառը իմաստության բազմահնչեղ տարերքով:

«Ամեն մեկն իր օրն ունի, դարը որ կա, բոլորինն է», մտորում է բանաստեղծը: Իրավամբ, կարելի է ասել, թե ամեն մի գիրք իր ժամն ունի, եւ գիրքն այս որ կա բոլորինն է. ժողովրդի հոգու սեփականությունը, որի ապագայի հավատքով է գրել բանաստեղծը. «Մենք դեռ հազար հոգեվարք ենք մերժելու...»:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Կինոգետների միջազգային գիտաժողովն ավարտվեց

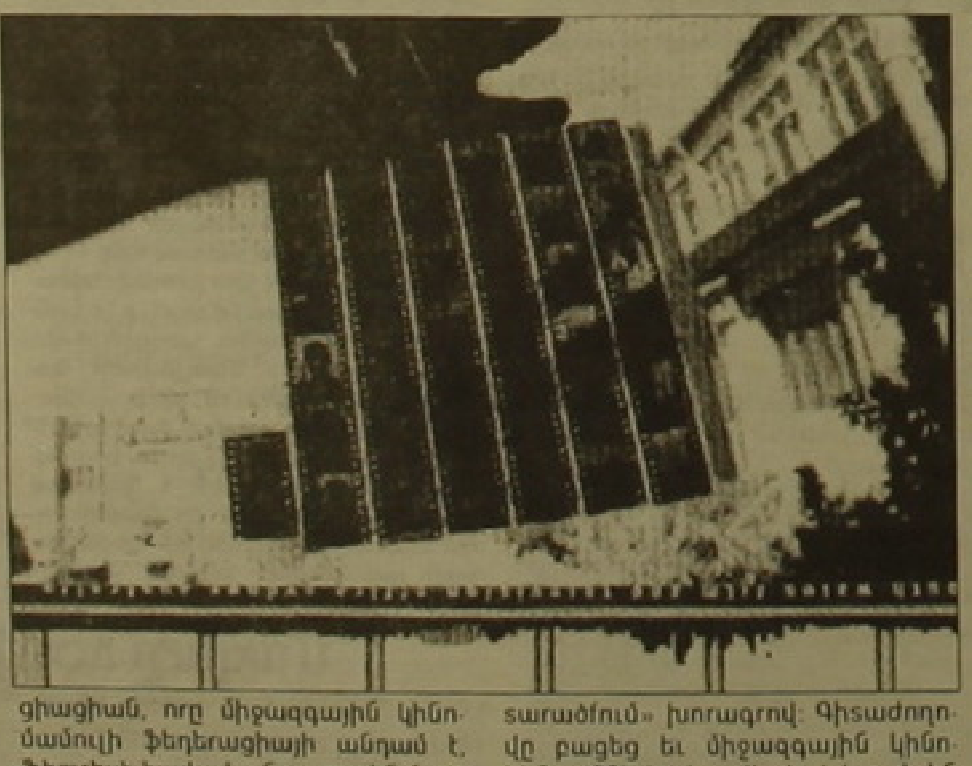

1996 թ. նոյեմբերին գրանցվեց եւս մեկ հասարակական կազմակերպություն կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիա, որի հիմնադիրներն են հայաստանյան առաջատար կինոքննադատները եւ կինոլրագրողները: Ասոցիացիայի գլխավոր նպատակներն են պրոֆեսիոնալ կինոլրագրության եւ կինոպարբերականների զարգացման խթանում, կինոյում բարձր արվեստի չափանիշների հաստատում, արտերկրի գործընկերների հետ հաղորդակցության զարգացում եւ այլն: Խ. Միության փլուզումից հետո հայ կինոն ծանր իրավիճակում հայտնվեց: Այսօր Հայաստանում մեկ տարվա ընթացքում թողարկվում է մեկ լիամետրաժ կինոնկար (նախկինի 5-6-ի փոխարեն): Միգուցե պատճառները նաեւ պետք է փնտրել, որ կինոթատրոնները վերածվեցին շուկաների, խաղատների, կամ էլ չեն գործում, եւ կինո դիտելու տեղ չկա: Դրան գումարած շուկան ողողվել է անորակ տեսաժապավեններով: Ժապավենային ֆիլմերի ցուցադրումը կինոթատրոններում իր տեղը զիջեց տնային տեսաֆիլմերի դիտմանը: Տնտեսական ճգնաժամի հետեւանքով փակվեցին նաեւ «Կինո», «Գեղարվեստ», «Արվեստ» մասնագիտական հանդեսները: Բազմաթիվ քննադատներ եւ կինոգետներ կորցրին աշխատանքը եւ ստիպված էին վերամասնագիտանալ: Բայց չէ որ հենց կինոքննադատությունն է, որ իր վրա է կրում ազգային կինոարվեստի ու ճշմարիտ արվեստի պաշտպանությունը, կինոյի տարբեր պրոբլեմների շուրջ հասարակական կարծիքի ձեւավորումը:

Ահա այս խնդիրների լուծման ծանրությունն իր վրա է վերցրել ասոցիացիան, որը միջազգային կինոմամուլի ֆեդերացիայի անդամ է, Ֆիպրեսիի հայկական ազգային մասնաճյուղ 1997 թվից: Ասոցիացիան մասնակցել է հինգ միջազգային փառատոների ու սեմինարների, միջազգային կինոփառատոներում Ֆիպրեսիի ժյուրիի կազմում է Հայաստանի ներկայացուցիչը (1998 թ., Գերմանիա): Առաջիկայում նախատեսվում է «1993-1998 հայկական կինո» եռալեզու (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն) ֆիլմացանկի հրատարակումը հայկական կինոյի 75-ամյա գործունեության կապակցությամբ: Մայիսի 10-12-ը կինոգետների եւ կինոլրագրողների հայկական ասոցիացիան կազմակերպել էր միջազգային գիտաժողով «Կինո-տեսաշուկայի զարգացման հեռանկարները Հայաստանում եւ հետխորհրդային տարածքում» խորագրով: Գիտաժողովը բացեց եւ միջազգային կինոկենտրոններից հրավիրված հյուրերին ներկայացրեց ԿԿՀ ասոցիացիայի նախագահ Սուսաննա Հարությունյանը: Երկու օր տեւած բուռն քննարկումներն ու ելույթները մանրամասն վերլուծական անդրադարձ էին ներկա շուկայական հարաբերություններում կինոյի հետագա տեսաշուկայի զարգացման հեռանկարների: Գիտաժողովի մասնակիցները վկա եղան ԿԿՀ ասոցիացիայի «AV կուրիեր» հանդեսի շնորհանդեսին, որն իր էջերում տարբերաբար կանդրադառնա կինոաշխարհին: Գիտաժողովի անցկացմանն աջակցել էր «Եվրասիա» հիմնադրամը ԱՄՆ-ի միջազգային զարգացման գործակալության միջոցներով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ

«Հայրենիքի պաշտպանները կերպարվեստում»

Նկարիչների միությունում հերթական ցուցահանդեսի բացմանն այս անգամ կարելի էր տեսնել Հայրենական պատերազմի վետերանների, արցախյան ազատամարտի հերոսների, լեգենդար հրամանատարների, բարձրաստիճան սպաների:

Եկել էին նաեւ այն նկարիչները, որոնք մի կողմ դնելով վրձինը, զենք վերցրին ու կանգնեցին հայրենի եզերքի պաշտպանությանը: Եվ ահա նրանք կրկին վրձին են վերցրել: Նկարիչների միությունում մայիսի 8-ին բացված «Հայրենիքի պաշտպանները կերպարվեստում» խորագրով ցուցահանդեսը դրա առհավատչյան է:

Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը բացման խոսքում ասաց, որ այս ցուցահանդեսն առաջիկա մեկ ամսվա ընթացքում ցուցադրվելիք ամենանշանավորն է՝ նվիրված Հաղթանակի օրվան:

Ցուցահանդեսի բացմանը ներկա էր նաեւ ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը:

«Հայ ազգի աշխարհին ներկայանալու ավելի լավ միջոցը մշակույթն է, գեղանկարչությունը, ասաց Վ. Սարգսյանը, եւ մենք կանենք հնարավորը, որպեսզի մեր նկարիչները կարողանան ստեղծագործել: Պաշտպանության նախարարությունը եւս պատրաստ է օգնել նրանց»:

Ելույթ ունեցավ նաեւ Մեծ հայրենականի մասնակից, Հայաստանի վաստակավոր նկարիչ, քանդակագործ Հմայակ Բդեյանը, որը ցուցադրելու էր բերել երեք քանդակ: Ցուցահանդեսն այցելուներին զարմացրեց առաջին հերթին թեմատիկ առումով: Կտավներում նախկին զինվորները պատկերել էին հայրենիք, բնություն, նատյուրմորտ, խաղաղ մարդկանց դիմանկարներ ու պատերազմ հիշեցնող եւ ոչ մի կտավ:

«Մենք գովերգել ենք հայրենիքը, բնությունը, քարն ու հողը, որոնց համար պայքարել ենք տարիներ շարունակ», նշեց Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակից, վետերան, նկարիչ Լեւոն Կոջոյանը:

Ցուցահանդեսի մի անկյունում տեղ էր գրավել կոնսերվատորիայի 5-րդ կուրսի ուսանողների լարային քառյակը: Նրանց կատարմամբ Ժոզեֆ Հայդնի մեղեդիները ներդաշնակորեն միաձուլվում էին բնանկարներին եւ ուրույն մթնոլորտ ստեղծում ցուցասրահում:

ՆԵԼԼԻ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

Կամերային նվագախմբի նոր կատարումները

Մաեստրո Արամ Ղարաբեկյանը միշտ էլ անդրադառնում է քիչ հնչող երաժշտական ստեղծագործություններին: Կամերային երաժշտության տանը երաժշտասերները մայիսի 15-ին եւ 16-ին նրա ղեկավարած Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի մատուցմամբ առաջին անգամ կունկնդրեն Ա. Շնիտկեի «MOZ-ART a la Haydn «երաժշտական խաղ» եւ Հեյտոր Վիլա-Լոբոսի «Բրազիլական Բախիանա թիվ 5» ստեղծագործությունները: Կհնչեն նաեւ Է. Գրիգի «Հոլբերգ» սյուիտը եւ Մոցարտի թիվ 29 սիմֆոնիան: Համերգի մենակատարներն են Սուրեն Բագրատունին (թավջութակ), Նունե Բաղալյանը (սոպրանո), Բագրատ Վարդանյանը (առաջին ջութակ) եւ Աննա Բաղդասարյանը (երկրորդ ջութակ):

Ա. Ա.

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Մշակույթի հիմնադրամը վերստեղծվեց

Արցախի մշակութային հիմնադրամը վերջին տարիներին դադարեցրել էր իր գործունեությունը, որի գլխավոր պատճառը պատերազմական գործողություններն էին: Հրադադարի համաձայնագրի ստորագրումից հետո, երբ մշակութային կյանքը հանրապետությունում աստիճանաբար հունի մեջ մտավ, հիմնադրամի վերականգնման հարցը կրկին կարեւորվեց:

Օրերս Ստեփանակերտում տեղի ունեցած կոնֆերանսը, մշակույթի գործիչների մասնակցությամբ, նպատակ ուներ վերականգնել հիմնադրամի նպատակասլաց գործունեությունը: Դրա անհրաժեշտության մասին իր զեկույցում նշեց հիմնադրամի նախկին տնօրեն Ռոբերտ Ղահրամանյանը:

Կոնֆերանսն ընդունեց նոր կանոնադրություն: Հիմնադրամի նախագահ վերընտրվեց Ղ. Ղահրամանյանը: Ըստ կանոնադրության, մշակութային հիմնադրամի անդամ կարող են դառնալ 8 տարեկանից բարձր տարիք ունեցող անձինք: Իսկ կանոնադրությամբ նախատեսված խնդիրներն ու ծրագրերը բազմազան են, որոնցից նախագահն առանձնացրեց ժողովրդական, մշակութային արժեքների վերականգնումը եւ տաղանդավոր արվեստագետներին, այդ թվում նաեւ պատանի, ըստ ամենայնի աջակցելը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԼՈՌԻ

Վանաձորի գեղարվեստի դպրոցը նոր հարկի տակ

Անցած կիրակի վերջապես նոր քարաշեն շենք տեղափոխվեց Վանաձորի Ստեփան Աղաջանյանի անվան գեղարվեստի դպրոցը, որը հիմնադրվել է 1927 թ. Մարտիրոս Սարյանի եւ Հակոբ Կոջոյանի ջանքերով: Չնայած երկրաշարժից հետո կրթօջախը գործել է տնակային պայմաններում, պահպանել է հարուստ արխիվն ու ավանդույթները: Նոր շենքի վերակառուցմանը գործուն աջակցություն է ցուցաբերել Վանաձորի քաղաքապետարանը, իսկ շինարարությունը սեփական միջոցներով իրականացրել է «Վերականգնում» ՍՊԸ-ն: Բացման արարողության ժամանակ վերջիններիս իր երախտագիտությունը հայտնեց դպրոցի տնօրեն, գեղանկարիչ Ֆիրդուս Սահակյանը: Բարեմաղթանքի խոսքեր ասացին Վանաձորի քաղաքապետ Անդրանիկ Հարությունյանը եւ ՍՊԸ-ի տնօրեն Ալեքսանդր Մելիքսեթյանը:

Միջոցառմանը մասնակցում էին Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը, մարզային եւ քաղաքային իշխանությունների ներկայացուցիչներ, արվեստագետներ ու արվեստասերներ, իսկ դպրոցի ճեմասրահում բացվել էր շուրջ 5 տասնյակ գեղանկարչական, գրաֆիկական աշխատանքների եւ գոբելենների ցուցահանդես, որոնց հեղինակները դպրոցի սաներն են:

Ա. Մելիքսեթյանը տեղեկացրեց, որ թիվ 16 նախկին մանկապարտեզի շենքի վերակառուցման համար ծախսվել է շուրջ 10 մլն դրամ, որի արդյունքը գեղարվեստի դպրոցի հարմարավետ դասասենյակներն են: Իսկ Ս. Սահակյանը տեղեկացրեց, որ 25 տարի ընդմիջումից հետո վերջապես դպրոցում կգործի քանդակի դասարանը, որի համար ստեղծված են բոլոր պայմանները:

Մ. Մ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՄԱՅԻՍԻ 9

Աննախընթաց միջոցառում Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում

Հայ սեւ գոտիների միության ավելի քան 800 պատանի-պատանուհիներ մասնակցեցին Շուշիի ազատագրության եւ Մեծ հաղթանակի տոնակատարություններին, որոնք տեղի ունեցան Ստեփանակերտի Վերածննդի հրապարակում: Մայիսի 9-ի հետմիջօրեին ԼՂՀ նախագահի կազմակերպած պաշտոնական ընդունելությունից անմիջապես հետո տեղի ունեցավ մարզական մեծ միջոցառում: Մեծ վարպետ Կարո Քեբաբջյանն ու ԱՄՆ-ի մասնաճյուղի նախագահ Կոմիտաս Հարությունյանը, ընկերակցելով ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանին, վարչապետ Ժիրայր Պողոսյանին, արտաքին գործերի նախարար Նաիրա Մելքումյանին, մշակույթի, երիտասարդության հարցերի ու սպորտի նախարար Արմեն Սարգսյանին, Ստեփանակերտի քաղաքապետ Կարո Բաբայանին, սպորտի վարչության պետ Գարի Բալայանին, ամբողջ մի ժամ դիտեցին ՀՍԳՄ-ի հարյուրավոր մարզիկ-մարզուհիների ելույթները: Մասնակցում էին Հայաստանից, Շուշիից, Ճարտարից, Ստեփանակերտից հատուկ այս միջոցառմանը նախապատրաստված անդամները՝ գլխավորությամբ ֆրանսահայ մարզիչ Հարություն Բերբերյանի, լիբանանահայ մարզիչ Հարություն Ադամյանի ու հայրենի մարզիչ Հայկ Հարությունյանի:

Շնորհակալական ջերմ խոսքերով հանդես գալով, ապա եւ անձնապես ընդունելով իրենց աշխատասենյակներում ՀՍԳՄ-ի պատվիրակությանը՝ ԼՂՀ նախագահը եւ վարչապետը հայտնեցին իրենց պետության ամբողջական նեցուկը այս մարզական-հայրենասիրական շարժմանը, որը ազատագրված Արցախում միայն 4 ամսում կարողացել էր պատրաստել ու դաստիարակել հարյուրավոր մանուկների ու պատանիների: Մինչ այդ, մայիսի 8-ին ՀՍԳՄ-ի պատվիրակությունը եղել էր սահմանամերձ Մարտունիում եւ Ճարտար գյուղում՝ ներկա լինելով նորաստեղծ մասնաճյուղի մանուկների ու պատանիների կազմակերպած անմոռանալի միջոցառմանը: Մասնակիցներից շատերը պարգեւատրվել էին նվերներով ու դեղին գոտիներով: Պատվիրակությունը հյուրընկալվել էր վարչակազմի ղեկավար Վաչե Ադամյանի կողմից:

Քաղաքամայր վերադարձի ճանապարհին, Արցախ այցելած ՀՍԳՄ-ի պատվիրակությունը երկրորդ անգամ ընդունվել էր արցախահայ թեմի առաջնորդ Պարգեւ եպիսկոպոս Մարտիրոսյանի կողմից, որը, լինելով ջերմ մարզասեր, ՀՍԳՄ-ին նվիրել էր հողատարածքներ Շուշիում եւ իր հայրական օրհնությունը:

Այսպիսով, իր առաքելության ավարտին, նախապատրաստվելով վերադառնալ սփյուռք, Հայ սեւ գոտիների միության նախագահությունը որոշեց «Դեպի Հայաստան եւ Արցախ 2000» մեծ միջոցառում կազմակերպել, Միության 25-ամյակը փառավորապես տոնելու հայրենի եւ ազատագրված Արցախի հողի վրա:

ՀԱՄՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆ
Ստեփանակերտ-Շուշի-Երեւան

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Կմասնակցեն Եվրոպայի առաջնությանը

Սոֆիա մեկնեց հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Հայաստանի հավաքականը: Բուլղարիայում անցկացվող Եվրոպայի հերթական առաջնությունում հանդես կգան մեր հանրապետության 7 ներկայացուցիչներ: Ահա նրանց անունները ըստ քաշային կարգերի՝ Վահան Ջուհարյան (Գյումրի, 54 կգ), Կարեն Մնացականյան (Երեւան, 58 կգ), Վաղինակ Գալստյան (Երեւան, 63 կգ), Մովսես Կարապետյան (Երեւան, 69 կգ), Լեւոն Գեղամյան (Ախուրյան, 85 կգ), Խորեն Պապոյան (Գյումրի, 97 կգ), Հայկազ Գալստյան (Էջմիածին, 130 կգ):

Հավաքականի գլխավոր մարզիչ, օլիմպիական չեմպիոն Լեւոն Ջուլֆալակյանը հույսով է, որ Հայաստանի ըմբիշները կարող են մրցանակային տեղեր գրավել աշխարհամասի առաջնությունում: Լավատեսություն են ներշնչում մեր մարզիկների հաջող ելույթները Իրանում եւ Հունաստանում տեղի ունեցած միջազգային մրցումներում: Հանրապետության հավաքականը լավ է նախապատրաստվել այս առաջնությանը: Բավականին արդյունավետ էր Ուկրաինայի հավաքականի հետ Ալուշտայում անցկացրած համատեղ հավաքը:

Ուժերի օգտակար ստուգատես Իրանում

Իրանի Մազանդարան քաղաքում անցկացվեց ազատ ոճի ըմբշամարտի երիտասարդական միջազգային մրցաշար՝ Նուրիի գավաթի խաղարկությունը: Մրցագորգ ելան 7 երկրների 13 թիմերի շուրջ 150 մարզիկներ, որոնց թվում էին նաեւ Հայաստանի երիտասարդական հավաքականի 10 ըմբիշներ:

Հայաստանի ներկայացուցիչները հաջող հանդես եկան այս ներկայացուցչական մրցումներում: Մեր ըմբիշները թիմային առաջնությունում գրավեցին երրորդ տեղը՝ զիջելով միայն Իրանի եւ Թուրքիայի հավաքականներին: Ի դեպ, այս երկրները, ինչպես նաեւ Ադրբեջանն ու Ճապոնիան մրցասպարեզ էին հանել իրենց բոլոր ուժեղագույն ըմբիշներին, քանի որ նրանք նախապատրաստվում են Ասիական մարզական խաղերին:

Հայաստանի երեք ըմբիշներ կանգնեցին պատվո պատվանդանին: Երկրորդ մրցանակակիր դարձավ գյումրեցի Գեւորգ Մելքոնյանը (85 կգ քաշային կարգ), երրորդ մրցանակ շահեցին երեւանցի Ալեքսի Վարդանյանը (50 կգ) եւ վանաձորցի Սամվել Հարությունյանը (97 կգ): Մեր հավաքականի մյուս անդամները 5-8-րդ տեղեր գրավեցին՝ հավելյալ միավորներ բերելով թիմին:

Այս մրցումների ավարտից մեկ օր անց Տոնեկաբոն քաղաքում բարեկամական մրցամարտ անցկացրեցին Մազանդարանի նահանգի եւ Հայաստանի հավաքականները: Հանդիպումն ավարտվեց մեր ըմբիշների հաղթանակով՝ 7-6 հաշվով:

Ինչպես նշեց Հայաստանի թիմի մարզիչ Լեւոն Վարդանյանը, Մազանդարանում անցկացված մրցումները շատ անհրաժեշտ, օգտակար եղան հանրապետության երիտասարդ ազատոճայինների համար: Նրանցից շատերը սկզբում կաշկանդված էին գորգամարտում, սխալներ էին թույլ տալիս: Եվ դա կարելի է բացատրել. մի քանիսն առաջին անգամ էին հանդես գալիս միջազգային մրցումներում: Սակայն գորգամարտից գորգամարտ մեր ըմբիշներն ավելի համարձակ ու վճռական էին գործում: Հայաստանի մարզիկները հնարավորություն էին ստացել մրցել տարբեր երկրների իրենց հասակակիցների հետ, ծանոթանալ ըմբշամարտի տարբեր դպրոցների առանձնահատկություններին: Միայն նման կարգի շփումների միջոցով է հնարավոր բարձրացնել մակարդակը, ինչը հնարավորություն կտա հաջողությունների հասնել միջազգային առաջնություններում: Իսկ առջեւում Եվրոպայի երիտասարդական առաջնությունն է, որը կանցկացվի հունիսի 22-26-ը, Ռիգայում:

Մազանդարանի մրցումները սպասարկողների թվում էր նաեւ միջազգային կարգի մրցավար Աշոտ Խաչատրյանը (Գյումրի): Կազմակերպիչները բարձր գնահատեցին նրա աշխատանքը. Խաչատրյանին ճանաչեցին լավագույն մրցավար եւ վստահեցին վարել եզրափակիչ գորգամարտը:

Չեմպիոնի կոչման չորս հավակնորդ

Նորվեգիայում ընթացող տափօղակով հոկեյի աշխարհի 63-րդ առաջնությունում ավարտվեցին նախնական երկրորդ փուլի հանդիպումները: Այդ փուլի մրցաշարերում թիմերը տեղեր գրավեցին հետեւյալ հաջորդականությամբ՝ «E» խումբ. Չեխիա, Շվեդիա, Ռուսաստան, Սլովակիա. «F» խումբ. Ֆինլանդիա, Կանադա, ԱՄՆ, Շվեյցարիա: Այժմ կիսաեզրափակիչ խաղերում կհանդիպեն Չեխիա-Կանադա եւ Շվեդիա-Ֆինլանդիա զույգերը: Հաղթողները կվիճարկեն աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, իսկ պարտվողները կմրցեն բրոնզե մեդալների համար: Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի, Սլովակիայի եւ Շվեյցարիայի հավաքականները կխաղարկեն 5-8-րդ տեղերը:

ՇԱԽՄԱՏ

Կանանց առաջին խմբի մրցաշարը մեկնարկեց

Տիգրան Պետրոսյանի անվան Հայաստանի շախմատի կենտրոնական տանը երեկ սկսվեց հանրապետության կանանց 1999 թ. առաջնության առաջին խմբի մրցաշարը: Հայաստանի մարզերը, ինչպես նաեւ Արցախը ներկայացնող 48 շախմատիստուհիներ կվիճարկեն բարձրագույն խմբի մրցաշարի 5 ուղեգրերը: Մրցումներն ունեն նաեւ Երեւանի բաց առաջնության կարգավիճակ եւ կոչված են որոշելու մայրաքաղաքի չեմպիոնուհուն: Մրցաշարն անցկացվում է շվեյցարական մրցակարգով, 9 խաղափուլով եւ կավարտվի մայիսի 19-ին:

Կանանց առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարը նախատեսված է անցկացնել մայիսի 27-ից Երեւանում:

Ա. Ն.

ԽԱՉԲԱՌ

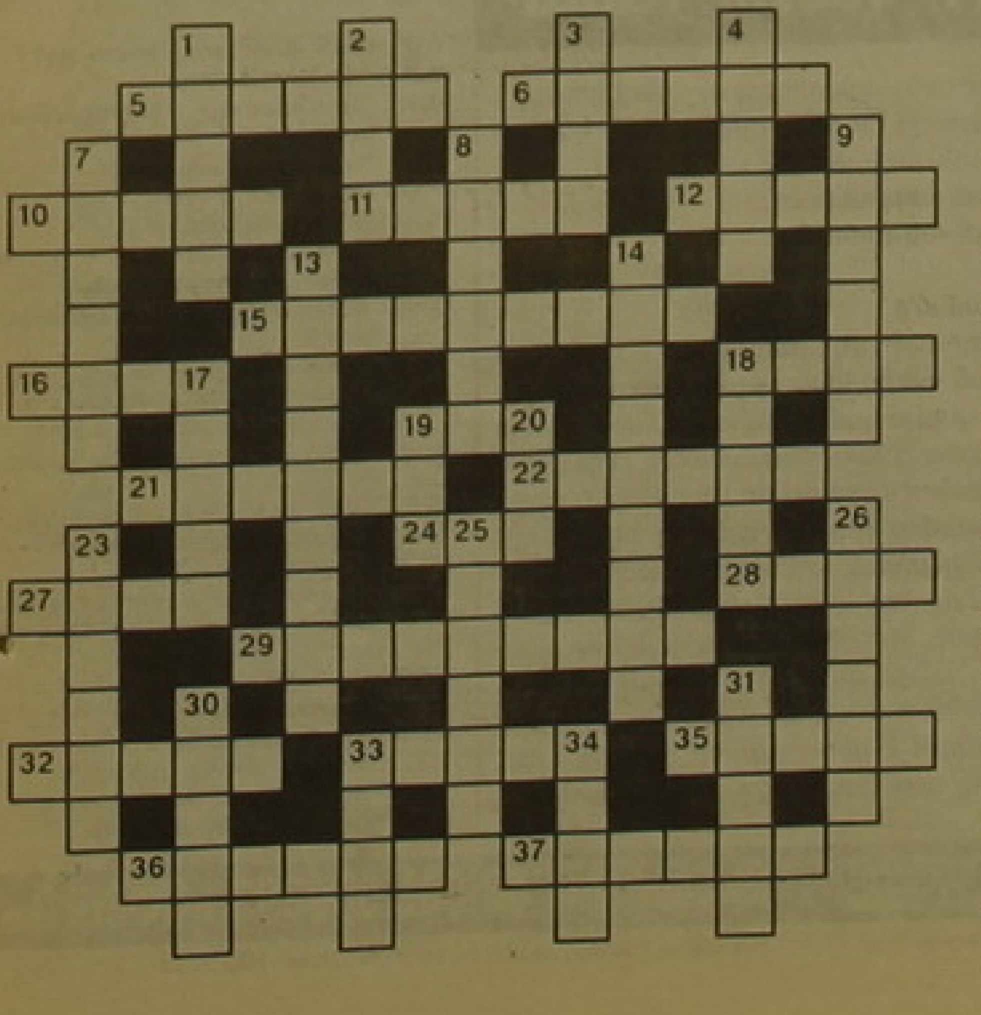

Հորիզոնական

5. Ա. Բակունցի ստեղծագործություններից: 6. Իրանի մայրաքաղաքը: 10. Մեծ Հայքի Արշակունի թագավոր 161-162-ին: 11. Հանքանյութ, որձաքար: 12. Սննդամթերք: 15. Նորաստեղծ պետություն Եվրոպայում: 16. Կենդանու սրունքի մսոտ մասը: 18. Ըստ Աստվածաշնչի Եվայի եւ Ադամի երկրորդ որդին: 19. Գյուղաքաղաք Արեւմտյան Հայաստանում, Խարբերդի վիլայեթում, Արեւմտյան Եփրատ գետի աջ ափին: 21. Թիավոր մեծ նավ, փոքրիկ շոգենավ: 22. Պատվանդան՝ զեկուցում կամ ճառ կարդալու համար: 24. Շինանյութ: 27. Անգլիացի ֆիզիկոս եւ աստղագետ: 28. Տարածաշրջանային պետություն: 29. Բանկային գործառնություն: 32. Չորացրած միրգ: 33. Շիրվանզադեի ստեղծագործություններից: 35. Ինդուկտիվության եւ փոխադարձ ինդուկտիվության միավորը: 36. Ծերունի, ...: 37. Հույն մեծահարուստ:

Ուղղահայաց

1. Երկաթուղային կայարան Հայաստանում: 2. Ցանելու համար վարած հող: 3. Պարբերական տատանումների հաճախականության միավորը: 4. Զինվորական ստորաբաժանում: 7. Շինարարի մասնագիտություն: 8. Արվեստի գործ: 9. Ֆրանսիացի հայտնի մոդելյեր: 13. Միասնական աստղային համակարգություն: 14. Քաղաք Մեծ Հայքի Չորրորդ Հայք նահանգում: 17. Գերմանացի կոմպոզիտոր, դաշնակահար, դիրիժոր: 18. Գյուղ Մասիսի ստորոտում, որը կործանվել է երկրաշարժից: 19. Պատմագրույց, ավանդազրույց: 20. Հայ օպերային երգիչ՝ ... Հովհաննիսյան: 23. Պատկերային եւ սյուժետային դեկորատիվ կոմպոզիցիա: 25. Վիլայեթ Թուրքիայում համանուն կենտրոնով: 26. Հայ գրող, 1909-ից մասնակցել է Կովկասի բոլշեւիկյան գրեթե բոլոր թերթերի եւ ամսագրերի հրատարակմանը: 30. Նշանակետ, ...: 31. «Սասունցի Դավիթ» էպոսի հերոսներից: 33. Քիմիական տարր, գազ: 34. Գետ Իտալիայում:

Կազմեց Ֆ. ՄԻՆԱՍՅԱՆԸ

Մայիսի 11-ի համարում տպագրված տվյալ գծագրի փոխարեն սխալմամբ տեղադրվել է այլ գծագիր, որի համար հայցում ենք ընթերցողի ներողամտությունը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

Չինաստանը իրեն հետագա քայլերի իրավունք է վերապահում

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. «Ես հատկապես գնահատում եմ, որ Հայաստանը կարեւոր հարցերում աջակցություն եւ համերաշխություն է ցուցաբերում Չինաստանին», հայտարարեց Հայաստանում Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության դեսպան Չժու Չժաոշունը: «Նոյյան տապանի» թղթակից Ինգա Զարաֆյանի հարցազրույցը պրն դեսպանի հետ նվիրված էր Հարավսլավիայում վերջին իրադարձություններին, որոնց ժամանակ մայիսի 7–8-ի գիշերվա ռմբակոծության հետեւանքով ավերվել է Բելգրադում չինական դեսպանատան շենքը, եւ զոհվել են Չինաստանի երեք քաղաքացիներ:

«Մենք Հայաստանի հետ շատ ընդհանրություններ ունենք», նշեց դեսպանը, ընդգծելով, որ մայիսի 10-ին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը գրավոր ուղերձով դիմել է ՉԺՀ նախագահ Ցզյան Ցզե Մինին, որում ցավակցություն է հայտնել Հարավսլավիայում տեղի ունեցած ողբերգության կապակցությամբ եւ համերաշխություն է արտահայտել չին ժողովրդին:

Դեսպանի կարծիքով, տեղի ունեցած ողբերգությունը ակներեւ եւ բացահայտ սադրանք է չին ժողովրդի դեմ եւ միջազգային նորմերի, մասնավորապես՝ դիվանագիտական հաստատությունների մասին Վիեննայի կոնվենցիայի կոպիտ ոտնահարում: «Չինական կողմը պահանջում է նաեւ, որպեսզի ՆԱՏՕ-ն ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ լրիվ պատասխանատվություն կրի այդ բարբարոսական միջադեպի համար»,- հայտարարեց նա, նշելով, որ միաժամանակ չինական կողմը իրեն հետագա քայլերի իրավունք է վերապահում:

Դեսպանը հիշեցրեց, որ միջադեպի կապակցությամբ չինական կողմն արդեն վճռել է դադարեցնել ռազմական կապերն ամերիկյան վարչակազմի հետ բարձր մակարդակում, դադարեցնել բանակցությունները միջուկային տեխնոլոգիաների եւ սպառազինությունների չտարածման ուղղությամբ, ինչպես նաեւ ընդհատել մարդու իրավունքների հարցերի շուրջ երկխոսությունը ամերիկյան վարչակազմի հետ: «Տվյալ պահին Չինաստանի եւ ԱՄՆ-ի միջեւ արդեն խոսք չի կարող լինել իրավունքների մասին, երբ մեր չինական տարածքը Բելգրադում ենթարկվել է այդպիսի ռմբակոծության, եւ զոհվում են մեր դիվանագետները», հայտարարեց Չժու Չժաոշունը: Ներկա պահին չինական դիվանագիտական կորպուսը Բելգրադում տեղավորվել է հյուրանոցում, քանի որ դեսպանատան շենքը գործնականորեն ավերված է. այսպիսով, ըստ դեսպանի, խախտված են նաեւ հետագա աշխատանքի՝ դիվանագետների իրավունքները:

Պրն Չժաոշունը հայտնեց նաեւ, որ այս օրերին Չինաստանի խոշոր քաղաքներում եւ հաստատություններում հանրահավաքներ են գումարվում, պիկետներ են կազմակերպվում ամերիկյան դեսպանատան եւ հյուպատոսությունների մոտ: «Հանրահավաքների բոլոր մասնակիցները, նշեց դեսպանը, արտահայտում են չին ժողովրդի միասնական կամքը՝ չին ժողովուրդը երբեք թույլ չի տա իրեն անպատվել»: Բողոքի ալիքը, ըստ նրա, վերահսկվում է օրենքի շրջանակներում, եւ բոլոր ամերիկյան ներկայացուցչություններն ու հաստատությունները պահպանվում են զինվորական ոստիկանության ուժեղացված խմբերով:

«ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը եւ ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանան պաշտոնապես խոստովանեցին իրենց մեղքը եւ ներողություն խնդրեցին», հայտարարեց դեսպանը, բայց մի՞թե այդպիսի կարեւոր միջադեպը կարող է ավարտվել միայն ներողությամբ»: Ըստ դեսպանի, ինքը համամիտ չէ չին երիտասարդության որոշ մասի համոզմունքներին՝ «ակն ընդական եւ ատամն ընդ ատաման», բայց «Չինաստանը գտնում է, որ ճշմարտությունը եւ բարոյականությունը իր կողմն են, եւ որ ԱՄՆ-ը եւ ՆԱՏՕ-ն բարոյապես ամենախոշոր աղետի ենթարկվեցին միջազգային հանրության աչքում»:

«Ի հեճուկս մեր բարյացակամության, աշխարհում կա մի ուժ, որը քարոզում է միաբեւեռ աշխարհ: Ինչ-որ մի գերտերություն իրեն համաշխարհային ժանդարմ է ներկայացնում եւ պատերազմ սանձազերծում Իրաքում, այժմ՝ Կոսովոյում, իսկ ո՞վ կլինի հաջորդը: Մենք երկյուղում ենք այդ միտումից, բայց հավատում ենք, որ աշխարհում կգերակշռեն առողջ ուժերը: Չինաստանը հանդես է գալիս խաղաղ գոյակցության հինգ սկզբունքների շրջանակներում արդարացի միջազգային քաղաքական եւ տնտեսական կարգի օգտին եւ, որպես խոշոր եւ պատասխանատու տերություն, դրա համար մեծ պատասխանատվություն է կրում»:

SIBLEY USAID AED

ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալությունը (USAID), Կրթական զարգացման ակադեմիան (AED) եւ Sibley International-ը տեղեկացնում են

տնտեսական թեմաներով գրող լրագրողներին, որ «Անցման շրջանի տնտեսությունների հիմնախնդիրները» գեկուցումների շարքի հերթական հանդիպումը կկայանա մայիսի 17-ին, ժամը 11:30-ին Թեքեյան մշակութային կենտրոնում *(Խանջյան 50)*:

Հանդիպումը կվարի USAID-ի RONCO International Հողի ռեֆորմի ծրագրի ավագ իրավաբան

Համմիկ Հակոբյանը:

Թեման՝ «Անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքերը եւ դրանց պաշտպանման երաշխիքները»:

ARMENTEL

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՑՈՒՅԹ

2000 թվականի պորբեմին դիմակայելու նպատակով Արմենտել ՀՉ-Ն հայտարարում է համակարգիչների եւ լազերային տպող սարքերի ծեռք բերման մրցույթ (տենդեր):

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները կարող են տեխնիկական պարամետրեր ստանալ Սարյան 22, 10 հարկ, կոմերցիոն գլխավոր տնօրենի ընդունարանից եւ 15 օրվա ընթացքում նույն հասցեով ներկայացնել իրենց հայտերը եւ կնքված ծրարներով:

Մրցույթին կարող են մասնակցել այն կազմակերպությունները, որոնք հանդիսանում են արտադրող ֆիրմայի դիստրիբյուտորը կամ ներկայացուցիչը (ներկայացնել փաստաթուղթ): Մրցույթին կարող են մասնակցել միայն ՀՀ գրանցված կազմակերպությունները:

Մրցույթին մասնակցող կազմակերպությունները

- պետք է ներկայացնեն տեղեկություններ իրենց ֆինանսական վիճակի մասին
- պետք է տեղեկացնեն իրենց լիցենզավորված աշխատողների մասին
- պետք է ունենան առնվազն 1 տարվա գործունեություն ՀՀ տարածքում
- պետք է գրանցված լինեն պետական ռեգիստրում
- պետք է ներկայացնեն սպասարկման վերջին 1 տարվա ընթացքում իրենց կողմից համանման աշխատանքներ կատարելու վերաբերյալ:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՉ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

UMCOR

ԱՄՔՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՏԵՆԴԵՐ 70 ՏՈՆՆԱ ՊԱՆԻՐ ԳՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՄՔՈՐ ամերիկյան մարդասիրական կազմակերպությունը ցանկանում է գնել **70 տոննա տեղական արտադրության «Լոռի» պանիր** մանկատների, գիշերօթիկ, օժանդակ դպրոցների եւ նմանատիպ հիմնարկությունների սոցիալապես անապահով շահառուներին անվճար բաշխելու նպատակով:

Հայտ կարող են ներկայացնել միայն այն ձեռներեցները, որոնց գործունեությունը պետականորեն գրանցված է եւ ունեն «Լոռի» պանիր արտադրելու արտոնագիր:

Առաջարկվող պանիրը պետք է ստուգվի եւ ըստ անվտանգության ցուցանիշների համապատասխանի ՀՀ-ում գործող սանիտարահիգիենիկ նորմերին:

Պանիրը պետք է համապատասխանի հետեւյալ հատկանիշներին.

յուղայնությունը չոր նյութերում	ոչ պակաս, քան 50 %
աղի պարունակությունը	ոչ ավելի, քան 3,5 %
խոնավությունը	ոչ ավելի, քան 44 %
հասունացման շրջանը	2 ամիս

Հայտում առաջարկվող պանրի նվազագույն քանակությունը (լոտի չափը) հինգ տոննա է:

ԱՄՔՈՐ-ը կգնի պանիրը **հինգ ամիսների ընթացքում, ամսական հավասար քանակություններով, հուլիսից մինչեւ դեկտեմբեր:**

Շահագրգիռ ձեռներեցները պետք է հայտերը ներկայացնեն կնքված ծրարների մեջ ԱՄՔՈՐ-ի երեւանյան գրասենյակ

(Կարապետ Ուլնեցու, նախկին Զափարիձեի փողոց, տուն 16, հեռ. 24-81-41, 28-29-77)

ոչ ուշ, քան սույն թվականի մայիսի 27-ը, մինչեւ ժամը 17.00:

Կքննարկվեն միայն ամբողջական տեղեկություն պարունակող հայտերը: Հայտերը պետք է ընդգրկեն տեղեկություններ հետեւյալի մասին.

ձեռնարկության անվանումը,
տնօրենի անուն-ազգանունը
լրիվ հասցեն,
հեռախոսի համարը,
պետական ռեգիստրի վկայականի,
ձեռնարկության սեփականության կարգավիճակին վերաբերող վկայականի (սեփականաշնորհման վկայական, վարձակալման պայմանագիր…) եւ
վերոհիշյալ պանիրը արտադրելու արտոնագրի պատճենները, առաջարկվող լոտերի քանակը եւ մեկ կիլոգրամի գինը հայկական դրամով՝ առանց ԱԱՀ-ի:

Առաջարկված հայտերը կքննարկվեն ԱՄՔՈՐ-ի կողմից 1999 թ. մայիսի 31-ին եւ առաջարկված պանիրը ստուգելուց հետո հաղթողների հետ ԱՄՔՈՐ-ը կկնքի պայմանագրեր 1999 թ. հունիսի 11-ին:

ԱՄՔՈՐ-ն իրավունք է վերապահում առանց որեւէ պատճառի մերժել ցանկացած եւ բոլոր հայտերը:

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

12 մայիս

Հ1

9.00 Հայլուր
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.15 Արտակարգ ալիք
11.25 Գ/ֆ «Վերջին նռնակը»
13.00 Հայլուր
13.15 Միասին («Միր»)
17.00 Հայլուր
17.20 Տուն-տունիկ
17.40 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
18.35 Պարմանի
19.00 Ընտրարշավ
Արբանյակային հեռարձակմամբ.
19.00 Էդ. Միրզոյան «Սիմֆոնիա»
19.35 Գ/ֆ «Սորգանի խնամին»
21.00 Հայլուր
21.30 1 լուր
21.40 Հեռուստակապաշղթ
21.45 Այսօր
22.10 Ազգային ժողովի նիստում
Արբանյակային հեռարձակմամբ
22.10 Հեռուստաներկայացում Վ. Սարոյան «Հեյ, ով կա այդտեղ»
23.25 «02»
00.00 Հայլուր
00.15 Արտակարգ ալիք
00.30 Ուշ երեկոյան
01.30 Հեռուստասերիալ «Երեկ, այսօր, վաղը»
Արբանյակային հեռարձակմամբ.
02.00 Հեռուստասերիալ «Քաղցր գետը»
03.00 Բարի լույս, Հայաստան

Գ

9.00 Տոմար
11.00 Գ/ֆ «Կարգին տղերքը» (3-րդ մաս)
19.00 Սուլտֆիլմ
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Գիտաստղ
20.15 Կամ… կամ Լեւոն Եզեկյանի մասնակցությամբ
21.05 Նժար
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Քաղաք
22.10 Քարոզարշավ
22.25 Հմայիլ
22.55 Վերհուշ
23.30 Սուրհանդակ
24.00 Անդորր
00.05 Մի անգամ
00.10 Սուր սենյակ
00.30 Videoart plus
00.45 Գ/ֆ «Ով է կրակել Պեթի վրա»
2.30 Սուրհանդակ

Ա1

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15 Սերիալ «Հանուն սիրո»
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Հրաշալի ընկերախումբ
17.00 Զանգլիների կանչը
17.30 Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալ «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Դիմակներ-շոու
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.10 Մարդը եւ օրենքը
20.50 Սերիալ «Այրգուն»
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Հոկեյ. աշխարհի առաջնություն. կիսաեզրափակիչ (00.25 Թերթեր)
01.40 Ֆանտաստիկ սերիալ «Վառվող գոտի»

РТР

8.00-10.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
8.20 Բոլորիս շուրթերին
8.45 Հեռուստախաղ «Հաղորդումների ծրագիր»
10.15 Հերբարտի բաժանմունք
10.45 Աղբանքներ փոսով
11.10 Սերիալ «Միլենդի»
12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 01.30 Լուրեր
12.35 Սերիալ «Բաղդադի գողը»
13.30 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
14.30 Խանութ բազմոցի վրա
15.30 Սերիալ երեխաների համար «Հրաշագործը. մեծ վիշապի երկիրը»
16.25 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
17.20 Երաժշտություն, երաժշտություն…
17.30 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.30 Աշտարակ
19.00 Հոմեոպատիա եւ առողջություն
19.05 Սերիալ «Ուզդյում գետը» (2-րդ սերիա)
20.30 Մանկան շուրթերով
21.40 Մանրամասներ
21.50 Ինձ քեզ ռեժիսոր
22.25 Ֆուտբոլ առանց սահմանի
22.50 ՈւԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ
01.15 Հերբարտի բաժանմունք

ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ՝ ԱՆՎՃԱՐ «Հայաստանի ձեռնարկություններ եւ կազմակերպություններ» տեղեկագիրը ձեռնարկություններին տրամադրվում է անվճար: Զանգահարել 581351, 569393 «ՍՓՅՈՒՌ»

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան. Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1046. Տպաքանակը՝ 4000. Ստորագրված է տպագրության՝ 11. 05. 1999. Գինը՝ 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@